

Δ Α Φ Ν Η

Περιοδική έκδοση, προσφορά αγάπης στον τόπο που μας γέννησε. Έτος 9ο Φύλλο 17ο Ιανουάριος 2007

«...Είναι και ο συνεχώς προαγόμενος πολιτισμικός ορίζοντας της Χίου μέσα από τους διάφορους σχετικούς τοπικούς φορείς του. Όλα αυτά προκαλούν μια βάσιμη ευφορία για το παρόν και το μέλλον του τόπου μας. Λοιπόν, τα κακά μας πληγώνουν, αλλά είναι και τα καλά μας που πρέπει «να τα λέμενε και να τα χαιρούμεστενε»! Αμέ!».

«Στη Χίο με το Μπουρλή και τον Τζαννή», εφημερίδα «Αλήθεια» 7-11-97

Υποταγή

Πριν λύσουμε
το γόρδιο δεσμό με το μυαλό,
μας χρέωσαν την ήττα οι υπερόπτες.
Γυμνός, ευθυτενής
μπροστά στους δεσμοφύλακες.
Λοξοκοίταξε καχύποπτα την ιστορία
και σύρθηκε σαν πρόβατο
στα ανταλακτήρια.
Τον παραδώσαν στο πραιτόριο οι ανάξιοι.
Αύριο θα μετράνε το μέγεθος της υποταγής
με καπάκια από κόκα κόλα,
σαν ιθαγενείς και ακρωτηριασμένες ελπίδες.
Θέλω πηλό,
να διορθώσουμε το λάθος.
Θέλω να φτιάξω μια γροθιά,
ένα κεραμίδι,
μια γλάστρα για το γιασεμί.
Θέλω πηλό.
Ίσως μαζί να ξαναπλάσουμε τον κόσμο.

Χρυσόστομος Γελαγώτης

Πολιτιστικός, Επιμορφωτικός, Εκδοτικός Οργανισμός Δαφνώνα Χίου

Περιοδικό
ΔΑΦΝΗ

Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία

*

Τεύχος 17, Ιανουάριος 2007

*

ISSN: 1108-9016

*

www.dafninet.gr

E-mail: info@dafninet.gr

*

Υπεύθυνος έκδοσης,
σύνταξη, σελιδοποίηση,
εκτύπωση, επικοινωνία, Copyright,

Βαγγέλης Ρουφάκης
Δαφνώνας, Χίος 82100

*

Τηλέφωνο-Φαξ: (22710) 78-353

Κινητό: 6942 026026

E-mail: vroufak@otenet.gr

Άλλες πάλι φορές

Άλλες πάλι φορές,
σαν αποσύρονταν ο ήλιος,
μ' ένα ζεστό χαμόγελο
αγκάλιαζα τη μαγεμένη νύχτα.
Με προσοχή ανέβαινα
στου πέτρινου αχυρώνα τη σκεπή
και κοίταζα τον κόκκινο ουρανό
που χάνονταν πέρα βαθιά,
μέσ' απ' τ' αμπέλια.
Γαλήνια έπλεαν όλα
στη θαλπωρή του φεγγαριού
μια θεία πάχνη σκέπαζε
τις τρυφερές καρδιές
κι η αγάπη σαν κεράκι έλιωνε
στις ταπεινές ψυχές μέρα και νύχτα.

A! Κι όμως

Ω! πόσο ευλογημένα θεέ μου όλ' αυτά.
Τα χρυσά κόρνα κι οι μεταλλικές φωνές
ο ξύλινος τυμπανιστής
κι ο στραβομύτης βασιλιάς
με τη χρυσή κορώνα
οι ώριμες μπουρνέλες στα χρυσά κλαδιά
κι ένα ζεστό χαμόγελο
όταν γυρνούσα σπίτι.

Μα ήταν κι άλλα!

Τ' ασημένα φύλλα!

Τα χρυσά πουλιά!

Οι τριανταφυλλένιοι άγγελιοι,
σε κλίμακες,
στις φιλντισένιες κόγχες τ' ουρανού
κι εμείς, με μια καρδιά δοσμένη
μόνο για τον Ιησού μέρα και νύχτα.

Αργότερα, σαν αχνορόδιζε η μέρα,
η αυγή με ξέχναγε
μες στις χλωμές ταμαρινιές.
Γαλάζιοι κάλυκες πλαισίωσαν
τους αποχωρισμούς της νύχτας.
Κι ενώ η κτίση ξανά
τα γιορτινά της φόραγε
εγώ δε θυμόμουν τίποτε απ' όλ' αυτά
κι ένα καινούργιο πλάνο ετοίμαζα
για την καινούργια μέρα.
Μια μέρα
που είχε κιόλας
μες στους κατοπινούς καιρούς
ήδη αρχίσει.

Ζαννής Γ. Καριβαλης

ΕΙΣ ΑΥΤΟ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ...

Χρόνια πολλά σε όλους, ο καινούργιος χρόνος να χαρίσει στον καθένα, ότι καλό δεν μας χάρισαν τα χρόνια που πέρασαν και καλή... φώτιση (επαναλαμβάνω). Όχι μόνο τη φώτιση που δίνει ο Θεός, αλλά αυτήν που πρέπει ο καθένας που θέλει να λέγεται άνθρωπος να διαθέτει.

Ο νέος χρόνος να μας φωτίσει όλους. Τους πολιτικούς μας που... αν δεν έχουν «παραφρονήσει», έχουν σίγουρα παρανοήσει το ρόλο τους.

Να φωτίσει την Ελληνική Αστυνομία, γιατί, ε... μόνο αστυνομίας εμφάνιση δεν έχει. Τελευταία οι κάποιοι ξυλοδαρμοί δεμένων πολιτών, η «διευκόλυνση» κάποιων κακοποιών να δραπετεύσουν από το τμήμα μεταγωγών και άλλα παρόμοια μόνο την κακή εικόνα δίνουν. Λυπούμαι που είμαι υποχρεωμένος να επανέρχομαι στα ίδια, αλλά νομίζω ότι η Ελληνική Αστυνομία εκτός του

ότι αδικεί τον εαυτό της, προκαλεί και τους πολίτες με τα λεγόμενα εκπροσώπων τε και συνδικαλιστών, που λαλίστατοι οργάνουν τα κανάλια και οι ληστές...

Για τους δικαστικούς τι να πω; Έχουν το μαχαίρι και το ψωμί και... κόβουν όσο θέλουν, (νόμιμα βέβαια) χωρίς να υπολογίζουν την δικαιολογημένη αγανάκτηση που προκαλείται

σε χαμηλόμισθους και συνταξιούχους.

Νομικός δεν είμαι και δεν έχω γνώμη, αλλά μου δημιουργούνται ερωτηματικά. Η κάθαρση στη δικαιοσύνη τελείωσε; Το θέμα του λεγόμενου παραδικαστικού κυκλώματος, «έπαιξε» πολύ και... όπως το θέμα για τον μικρό Άλεξ, των φερομένων ως δραστών στο δράμα του Αγρινίου που ούτε το όνομά τους ακούσαμε (!) και...

Έχω μια σκέψη! Να αποφυλακισθούν όλοι οι κρατούμενοι, να χαρούν κι αυτοί τον καινούργιο χρόνο στον... καθαρό αέρα. Πέρασαν βέβαια τα Χριστούγεννα αλλά...

Και κάτι άλλο. Μόλις κατάκατσε ο κουρνιαχτός, η ταπεινότητα που διακήρυττε ο Προκαθήμενος της Ελλαδικής Εκκλησίας πααάει. Είδατε τα «φθηνά» άμφια που ενεδύθησαν «οι άγιοι» κατά τις αγίας ημέρας των εορτών;

Θα μου πείτε και ο Πρωθυπουργός της Χώρας για ταπεινότητα μίλαγε προεκλογικά, τότε που μοίραζε υποσχέσεις σπάταλα (και δίκιο είχε αφού οι υποσχέσεις δεν κοστίζουν τίποτα). Άλλωστε οι πολιτικοί έχουν το ακαταλόγιστο, αφού ο λαός μας τους επιτρέπει να είναι... «ψεύτες».

Τι να πω για «κουμπάρους» και «κυκλώματα» που λυμαίνονται το πενιχρό εισόδημα του λαού; Και έχει να πληρώσει (αυτός ο λαός με το χαμηλό εισόδημα), το 60 περίπου τοις εκατό της φορολογίας (έμμεσα), την στιγμή που οι μεγάλες εταιρίες και επιχειρήσεις, χαίρουν φοροαπαλλαγών. Να μην πούμε το τι χαρίζεται στην εκκλησία. Θα μου πείτε, όταν ένας πολύτεκνος με τρία ή τέσσερα παιδιά έχει απαιτήσεις, πόσα πρέπει να ζητά η εκκλησία που έχει εκατομμύρια

«τέκνα»...

Κι εμένα τελευταία νομίζω πως με πήρε ο διάβολος. Χρονιάρες μέρες, ευχές άρχισα να γράφω και άρχισα τη γκρίνια σα γεροντοκόρη (το ίδιο κάνει γεροντόκορος είμαι).

Ας επαναφέρω λοιπόν εαυτόν σε τάξη. Καινούργιος χρόνος μπήκε, βασιλόπιτες θα κόβουν όλοι το επόμενο διάστημα, γιορτές, κεράσματα

και τόσα άλλα. Ας τα εκμεταλλευθούμε γαστρονομικά, για «δημόσιες σχέσεις» και που ξέρετε; Ας ελπίσουμε πως στο «νέον έτος» θα έχουμε λιγότερους πολέμους, λιγότερη εκμετάλλευση από άνθρωπο σε άνθρωπο, λιγότερη πείνα και κάτι απλό ρε παιδιά. Λιγότερα ατυχήματα, τροχαία και μη. Είναι κρίμα να χύνεται άδικα τόσο αίμα. Επίσης το καλύτερο για την ανθρωπότητα, την πατρίδα και για καθέναν από μας.

Καλή υγεία εύχομαι ολόψυχα σε όλους. Περισσότερο σ' αυτούς που έβαλα στο στόμα μου, ή μάλλον στην γραφίδα του υπολογιστή, για να γεμίσει και σ' αυτό το τεύχος τούτη η γκρινιάρικη σελίδα, που κάθε φορά σκέπτομαι να είναι πιο... αλλά δεν...

Με αγάπη σε όλους, Καλή Χρονιά.

Βαγγέλης Ρουφάκης

6-1-1979 Η κατάδυση του Τιμίου Σταυρού στο λιμάνι της Χίου
Φωτο-Χαβιάρα Αρχείο Βαγγέλη Ρουφάκη

Τα Κάλαντα κι ο «Άγιος Βασίλης» στις Οινούσσεσ

Τη παραμονή των Χριστουγέννων αποσπερίς
(αφ' εσπέρας) λέγαμε τα κάλαντα:

Καλήν εσπέραν άρχοντες
κι αν είν' ο ορισμός σας
Χριστού τη θεία γέννηση
να πω στ' αρχοντικό σας.
Χριστός γεννάται σήμεραν
εν Βηθλεέμ την πόλη,
οι ουρανοί αγάλλονται,
χαίρε η φύσις όλη.
Εν τω σπηλαίω τίκτεται
εν φάτνη των αλόγων,
ο βασιλεύς των ουρανών
και ποιητής των όλων.
Εκ της Περσίας έρχονται
τρεις μάγοι με τα δώρα
άστρο λαμπρό τους οδηγεί
χωρίς να λείψει ώρα.
Ο βασιλιάς σαν το `μαθε,
ο βασιλιάς Ηρώδης
αμέσως εταράχτηκε
κι έγινε θηριώδης.
Διότι εφοβήθηκε
δια την βασιλείαν
μην του την πάρει ο Χριστός
και χάσει τα πρωτεία.

Το βράδυ της παραμονής της Πρωτοχρονιάς, στα
σπίτια γινόταν η γιορτή και με το γύρισμα του
χρόνου αγκαλιάζονταν και χόρευαν γύρω από το
τραπέζι τον «Άγιο Βασίλη»:

Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά,
ψιλή μου δεντρολιβανιά
κι αρχή καλός μας χρόνος
εκκλησιά με τ' άγιο θρόνος.
Αρχή που βγήκεν ο Χριστός
άγιος και πνευματικός
στη γη να πορπατήσει
και να μας καλοχρονίσει.
Βασίλη κι από πού `ρκεσε
και δεμ μας καταδέχεσαι
κι απέ πού κατηβαίνεις
την καλή χρονιά μας φέρνεις.
Απέ της μάνας μ' έρκομαι
το λέγω και δε ντρέπομαι
και στο σκολειό μου πάγω
δεμ μου λέτε τι να κάμω.
Κάτσε να φας κάτσε να πιεις
κάτσε τομ πόνο σου να πεις,

κάτσε να τραγουδήσεις
και να μας καλοχρονίσεις.
Και στο ραβδίν τ' εκούμπησε
μα δεμ μας ετραγούδησεν
να πεί την αλφαβήτα
σαμ πνευματικός που ήτα.

Εσόν' αφέντη πρέπει σου
βάλε στραβά το φέσι σου
και μπόρκα τα μαλλιά σου
να φανεί η αρχοντιά σου.
Πολλά `παμεν του κύρη μας
ας πούμε της κεράς μας
κερά ψιλή κερά λιγνή
κερά καμπανοφρύδα
πούχεις τον ήλιο πρόσωπο
και το φεγγάρι στήθος
και του κοράκου τα φτερά
τά `χεις καμπανοφρύδια.
Πολλά `παμε και της κεράς
ας πούμε και του γιου μας,
έχεις και γιο στα γράμματα
και γιον εις το ψαλτήρι
να τον αξιώσει ο Θεός
να βάλει πετραχήλι (ή να πάρει και βαπόρι).
Πολλά `παμε του γιούκα σας
ας πούμε και της κόρης,
έχεις και κόρην όμορφη
γραμματικός τη θέλει
μ' αν είναι και γραμματικός
πολλά προικιά γυρεύει.
Πολλά `παμεν της κόρης μας,
ας πούμεν του σπιτιού μας,
Πολλά `παμεν και του σπιτιού
ας πούμεν και δικά μας,
Καμπόσα ξεροτρούγανα
καμπόσα παξιμάδια
και μιαγ κούπα γλυκό κρασί
να πιουν τα παλικάρια.
Για σφάξετε τον πετεινό
για σφάξετε την κότα
και δότε μας και μιαν κλωτσιά
να πάμες σ' άλλημ πόρτα.

Το ξημέρωμα της Πρωτοχρονιάς τα παιδιά γυρί-
ζαμε τα σπίτια και δίναμε το μάλαμα (μια
πέτρα) για το ποδαρικό και μια ψώρα (κρεμμύ-
δα) και λέγαμε:

Καλημέρα και Βασίλη, έφερά σας γεροσύνη
όσο βαρώ εγώ, να βαρεί και το πουγκί σας.

Γ. Φράγκος

Πέτρος Ι. Μαρτάκης και «Χιώτικα Αφηγήματα»

Ήταν 19 του Γενάρη 2003 όταν βρέθηκα στην Αθήνα και με τον φίλο-δάσκαλο Γ. Διλιμπόη επισκεφθήκαμε τον Πέτρο στο σπίτι του, αφού λόγω... κρύου δε μπορούσε να έρθει στον συνηθισμένο τόπο συνάντησης.

Ο Πέτρος την ημέρα της επίσκεψής μας

Μείναμε εκεί όλο το πρωινό και μη μπορώντας να αντισταθούμε στην επιμονή της γυναίκας του, καθίσαμε για γεύμα και απογευματινό καφέ.

Είπαμε, κάναμε όνειρα πολλά, απ' εκείνα που μόνο οι τρελά Χιολάτρες μπορούν να ονειρευτούν (ευτυχώς είναι αρκετοί) κι ανάμεσα στα πολλά, μιλήσαμε για την συγκέντρωση των πολλών «Χιογραφημάτων» του Πέτρου, που ήταν διάσπαρτα εδώ κι εκεί. Εκείνος μας μίλησε για τα αδημοσίευτα κείμενα που είχε για τη Μπατού και τον Αμανενέ κι έτσι μπήκε η ιδέα για την έκδοση του βιβλίου «Χιώτικα Αφηγήματα», από το Περιοδικό «Δάφνη». Λίγες μέρες αργότερα και μετά από αλληπάλληλες τηλεφωνικές συζητήσεις, μου έστειλε το πακέτο με τα χειρόγραφα κι άρχισα δουλειά.

Ο Νομάρχης Πολύδωρος Λαμπρινούδης (από το Δαφνώνα) που μόλις τότε είχε εκλεγεί (πρώτη θητεία), υποσχέθηκε τη χρηματοδότηση, το έγραψε και ο τοπικός τύπος και... αναίρεσε ένα χρόνο αργότερα. Ο Δήμαρχος Καμποχώρων Μανώλης Κράκαρης που υποσχέθηκε κατόπιν να χρηματοδοτήσει την έκδοση, με προέτρεψε να προχωρήσω στην εκτύπωση και με το νέο προϋπολογισμό (2006), θα εισέπραττα τα χρήματα.

Το βιβλίο εκδόθηκε το Δεκέμβριο του 2005, αλλά τα χρήματα (5.000 €) ακόμη δεν τα έχω εισπράξει. Τον Ιούλιο που πέρασε, το θέμα έφθασε στο Δημοτικό Συμβούλιο και κατά πλειοψηφία

εγκρίθηκαν μόνο οι 4.000 €, που θα έπαιρνα τα μισά το 2006 και τα μισά το 2007.

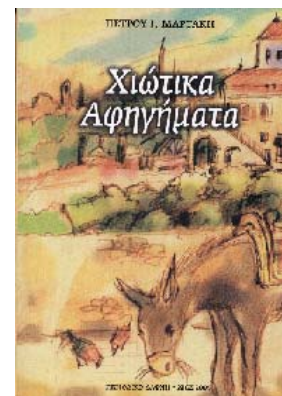
Πικραμένος, αρνήθηκα να πάρω τα χρήματα, αφού τόσο εκτιμάται το έργο μου από ανθρώπους που μας κυβερνούν και θέλουν να παραβλέπουν την προσπάθειά μου να υπηρετώ τον τόπο.

Στις 21-12 που συνάντησα τον Δήμαρχο Καμποχώρων και μιλήσαμε για το Δαφνώνα Ξάνθης (διαβάσετε σε επόμενες σελίδες), δεσμεύθηκε προσωπικά, ότι θα πληρωθούν τα χρήματα τον επόμενο Μάρτιο και με έπεισε να περιμένω ως τότε. Επίσης ανταλλάξαμε απόψεις σχετικά με την προτομή του Πέτρου Ι. Μαρτάκη που όπως έχω ξαναγράψει σκεπτόμαστε να τοποθετήσουμε στο Δαφνώνα και με παρέπεμψε στο Τοπικό Συμβούλιο όπου θα μιλήσουμε για τα περαιτέρω. Πριν κλείσω, θέλω να «ευχαριστήσω» τους δύο Δημοτικούς Συμβούλους της συμπολίτευσης που (για οποιονδήποτε λόγο) καταψήφισαν τη χρηματοδότηση του βιβλίου και να επισημάνω, ότι εγώ δεν εισπράττω μισθό αντιδημάρχου, προέδρου δημοτικού συμβουλίου κ.λ.π., αλλά πληρώνω με δικά μου χρήματα αυτά που η άγνοια ή η ανεπάρκεια η δική τους, αφήνουν ακάλυπτα.

Επίσης μεγαλύτερο «ευχαριστώ» στον αρχηγό της αντιπολίτευσης (τότε υποψήφιο δήμαρχο) Γεώργιο Γιασεμή από τον Δαφνώνα (!!!), που ενώ λίγες μέρες πριν, μου υποσχότανε τα πάντα αν εκλεγόταν δήμαρχος, στη συζήτηση για το βιβλίο... καταψήφισε τη χρηματοδότηση.

Ευχαριστώ (χωρίς εισαγωγικά) τον Χιώτη λογοτέχνη Γεώργη Διλιμπόη και τον δημοσιογράφο-συγγραφέα Γιάννη Μιχαλάκη, που με ευχαρίστηση δέχτηκαν να έλθουν στη Χίο για την παρουσίαση του εν λόγω βιβλίου, που όπως τότε τους είχα πει θα γινόταν τον περασμένο Οκτώβριο αλλά ανεβλήθη λόγω των ανωτέρω προβλημάτων, για αργότερα.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Τα δυο βιβλία του Πέτρου Ι. Μαρτάκη

Στον Μαγικό Δήμο Σταυρούπολης Ξάνθης

Πάλι τα ίδια. Ξανά τα δικά μου. Τι να κάνω όμως; Να μην ευχαριστήσω τους ανθρώπους που τόσο με περιποιήθηκαν και μου χάρισαν μέρες αξέχαστες; Να μη

Η γέφυρα του Νέστου στη Σταυρούπολη

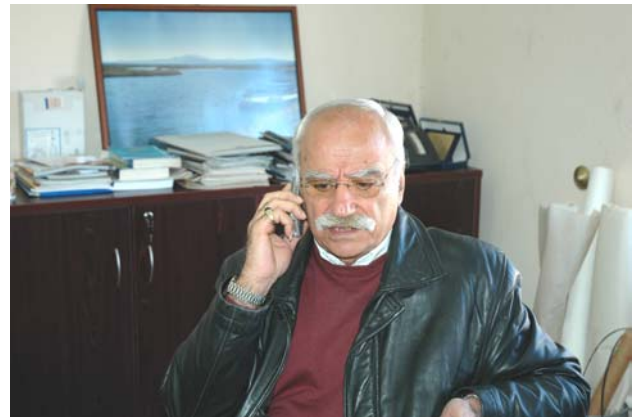
μοιρασθώ μαζί σας έστω και μέσω μιας απλής περιγραφής, τις χαρές που έζησα τις ομορφιές της φύσης, των ανθρωπίνων έργων, μα πάνω απ' όλα την ψυχική ομορφιά των ανθρώπων που για λίγες μέρες έζησα και εύχομαι γρήγορα να ξαναζήσω, ει δυνατόν με την παρέα φίλων και αναγνωστών; Ας τα πάρω όμως με τη σειρά.

Πρώτος στο εκλογικό κέντρο του χωριού μου (15-10) ξεπλήρωσα το χρέος μου στη δημοκρατία και κατόπιν στο αεροδρόμιο, αφού εισιτήριο βρήκα μόνο με την πρωινή πτήση. Στην Αθήνα που έμεινα λίγες μέρες ανάμεσα σε καλούς φίλους, πέρασα θαυμάσια.

Πέμπτη, στη μία μετά το μεσημέρι από το «Ελευθέριος Βενιζέλος» και σε λιγότερο από μία ώρα, βρεθήκαμε στο αεροδρόμιο Καβάλας στη Χρυσούπολη.

Το αυτοκίνητο που νοίκιασα από εκεί, έτρεχε στον ίδιο δρόμο, ανέβαινε βουνά, κατέβαινε λαγκαδιές. Πέρνη,

Ζαρκαδιά, Κεχροκάμπος και να, ο πανέμορφος Νέστος. Περνώντας τη γέφυρα, βρέθηκα από τη Μακεδονία στη Θράκη, στην γραφική Σταυρούπολη έδρα του ομώνυμου δήμου. Πέντε χιλιόμετρα αριστερά, ο Δαφνώνας και λίγο πιο πέρα το Νεοχώρι. Άλλα πέντε δεξιά, τα Κομνηνά, όπου ο ξενώνας «Ηνίοχος». Εκεί είχε κανονίσει να μείνω, ο Πρόεδρος της Δημοτικής Εταιρίας Ανάπτυξης «Νέστος-Ροδόπη» Μιχάλης Σιδηρόπουλος. Η Αναστασία με υποδέχτηκε με ευγένεια. Μετά από λίγη ξεκούραση, ετοιμάστηκα για την πρώτη επίσκεψη στο Δαφνώνα. Ο Σάββας με περίμενε έξω απ' τον ξενώνα, ευτυχώς, γιατί είχα κατά λάθος κλείσει τα κλειδιά μου στο αυτοκίνητο απ' όπου τα έβγαλε ο Σάββας όταν αργότερα ξαναήλθαμε με κατάλληλα εργαλεία από το μαγαζί του). Στο Δαφνώνα, πρωτοείδα τον πάντα ευχάριστο κύριο Μιχάλη Σιδηρόπουλο, που

Ο Πρόεδρος της Δημοτικής Εταιρίας Ανάπτυξης «Νέστος-Ροδόπη» Μιχάλης Σιδηρόπουλος

μόνο τηλεφωνικά είχα γνωρίσει από καιρό. Μετανάστης στη Γερμανία για χρόνια, συνταξιούχος σήμερα ζει στο χωριό του και υπηρετεί τον τόπο επί μακρόν, παλιότερα από τη θέση του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου και σήμερα απ' αυτήν του Προέδρου της Αναπτυξιακής. Είδα γνωστούς από την πρώτη μου επίσκεψη τον περασμένο Μάιο και γνώρισα άλλους πολλούς που με την καλοσύνη και τη φιλοξενία τους με συγκίνησαν.

Παρασκευή πρωί στην Εταιρία Ανάπτυξης ήπιαμε καφέ με τον Πρόεδρο και την ευγενική Ιωάννα που πρόθυμα βοηθούσε και απαντούσε σε κάθε μου ερώτηση. Επίσκεψη στο Δημαρχείο, το Λαογραφικό

Δήμος Σταυρούπολης, βορειοδυτικά της Ξάνθης

Μουσείο, άλλο καφέ με τυρόπιτα στην πανέμορφη πλατεία της Σταυρούπολης και επίσκεψη στον Μακεδονικό Τάφο. Ένα θαυμάσιο αρχαιολογικό εύρημα με τρεις θαλάμους, στο οποίο με ξενάγησε ο Φύλακας Αρχαιοτήτων Σταυρούπολης Στέργιος Κωστέλης. Μαζί επήγαμε και στο ξενοδοχειακό συγκρότημα «Νέμεσις» του Ιωάννη Τσεγγελίδη (τότε δημάρχου). Το μεσημέρι για φαγητό στον Κεχρόκαμπο Καβάλας, ξεκούραση και το απόγευμα στο Δαφνώνα για καφέ, παρέα και αργότερα το καθιερωμένο τσίπουρο ή ρετσίνα. Το Σάββατο πέρασε σχεδόν ολόκληρο στο Δαφνώνα με πολλή παρέα αφού είχαν έλθει και κάποιιοι που ζουν στις μεγάλες πόλεις λόγω εργασίας. Ανάμεσά τους ο Μάκης και η Μαρία που ζουν στην Καβάλα, αλλά έχουν υπό κατασκευή στο Δαφνώνα τουριστικό συγκρότημα με ταβέρνα, χώρους αναψυχής και ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις.

Την Κυριακή μετά από εκκλησιασμό στον

να περπατήσει στα μονοπάτια, να επισκεφτεί το δάσος της Χαϊντούς, τον μεγαλύτερο καταρράχτη των Βαλκανίων στο Λειβαδίτη και τόσα άλλα.

Οι υπεύθυνες του «χωριού» μας δέχτηκαν με καλοσύνη και πολλή αγάπη για τον Πρόεδρό τους (το Δασικό Χω-

Η πλατεία της Σταυρούπολης

ριό εκμεταλλεύεται η Εταιρία Ανάπτυξης Δήμου Σταυρούπολης).

Το απόγευμα μετά από ένα καφέ με το Μάκη και το Νίκο στην καφετερία του «Νέμεσις» στα Κομνηνά, πάλι στο Δαφνώνα. Τα μεζεδάκια του Μανώλη και της Μαρίας στο καφενείο-ταβέρνα, τα αστεία, οι ιστορίες απ' τους μεγαλύτερους βοηθούσαν να κατεβαίνει ένα ποτήρι παραπάνω.

Τη Δευτέρα αν και είχα τηλεφωνήσει στον Χιώτη Καλλιτεχνικό Διευθυντή του Δη.Πε.Θε. Κομοτινής Δημήτρη Παπασταμάτη και στην κυρία Σούλα στο ξενοδοχείο «Όλυμπος» ότι θα πήγαινα στην Κομοτηνή, με κέρδισε πάλι ο Δαφνώνας και το ανέβαλα. Έπρεπε άλλωστε να κάνω μια γρήγορη βόλτα και ως το επόμενο χωριό το Νεοχώρι. Ωραίο χωριό δεξιά και αριστερά στον δρόμο. Στην κάτω πλευρά η εκκλησία και το σχολείο. Λίγο πιο

Μακεδονικός Τάφος, οι νεκρικές κλίνες (Κομνηνά)

Ι. Ναό Αγίου Γεωργίου και το συνηθισμένο καφεδάκι, ξεκινήσαμε με τον κύριο Μιχάλη Σιδηρόπουλο για το Δασικό Χωριό. Από το Δαφνώνα 30 περίπου χιλιόμετρα βόρεια κι αφού περάσαμε το Άνω Καρυόφυτο και το Λειβαδίτη, ταξιδεύοντας ανάμεσα στα πανέμορφα δάση της περιοχής με τα φθινοπωρινά χρώματα, βρεθήκαμε σε ένα ξέφωτο, σε υψόμετρο 1350 μ. Μπροστά μας τα δώδεκα ξύλινα κεραμοσκεπή σπιτάκια, η καφετερία και το κτίσμα υποδοχής του Δασικού Χωριού. Χώροι φιλοξενίας για 60-70 άτομα (δίκλινα ή τρίκλινα δωμάτια) με κουζίνες, οικιακά σκεύη και ότι χρειάζεται ο επισκέπτης για να περάσει θαυμάσιες και φθηνές διακοπές χειμώνα - καλοκαίρι, να πάει κυνήγι,

Αποψη από το Λαογραφικό Μουσείο Σταυρούπολης

πέρα ο ωραίος σταθμός του τραίνου. Όλα πνιγμένα στο πράσινο.

Το απόγευμα, με το Γραμματέα του Πολιτιστικού Συλλόγου Δαφνώνα, Δημήτρη Σιδηρόπουλο, πήγαμε στις όχθες του Νέστου όπου ο τόπος εκδηλώσεων του Δαφνώνα. Ένας τεράστιος χώρος που έχει φιλοξενήσει σε συναυλία ως και 7.000 άτομα, με χώρο στάθμευσης για 2.000 αυτοκίνητα. Κουράγιο παιδιά. Δευτέρα βράδυ «έκλεισε» η επίσκεψή μου στο Δαφνώνα με ούζο Στουπάκη που είχα μαζί μου. Ο Μανώλης και η Μαρία μας έφτιαξαν ωραία μεζεδάκια και ήπιαμε το αποχαιρετιστήριο ποτήρι. Ευχαρίστησα τους καλούς και φιλόξενους κατοίκους του Δαφνώνα και φεύγοντας υποσχέθηκα πως γρήγορα θα βρεθώ και πάλι κοντά τους όπως κι εκείνοι μου υποσχέθηκαν γρήγορη επίσκεψή τους στη Χίο.

Το πρωί της Τρίτης πριν φύγω, ήπιαμε τον αποχαιρετιστήριο καφέ στην «Αναπτυξιακή», δώσαμε αμοιβαία υπόσχεση γρήγορης συνάντησης και έφυγα. Η σκέψη μου όμως είναι εκεί και περιμένω να περάσει ο καιρός ως που να συναντηθούμε ξανά.

Την ερχόμενη άνοιξη, το περιοδικό μας θα οργανώσει εκδρομές στο Δαφνώνα, Νεοχώρι και γενικά στο Δήμο Σταυρούπολης, στα στενά του Νέστου, τη Ξάνθη, Κομοτηνή, και στη χιώτικη αποικία Μαρώνεια (χώρα των Κικόνων από την οδύσσεια), που ίδρυσε ο γιος του πρώτου βασιλιά της Χίου Οινοπίωνα και ιερέας του Απόλλωνα Μάρωνας. Επίσης επισκέψεις σε μουσεία, μοναστήρια και άλλα αξιοθέατα της Θράκης όπως τα Πομακοχώρια, τα παλιά αρχοντικά της Ξάνθης, λίμνη Βιστωνίδα, Πόρτο-Λάγος και ότι άλλο προκύψει. Οι εκδρομές θα πραγματοποιούνται κατά προτίμηση από μικρές ομάδες για περισσότερη ευελιξία, εκτός αν αλλιώς προτείνουν οι ενδιαφερόμενοι.

Υπάρχει επίσης πολιτική βούληση στο Δήμο Σταυρούπολης για αδελφοποίηση με το Δήμο Καμποχώρων και Δήμο Αγίου Μηνά (αφού στη Σταυρούπολη υπάρχει δίπλα στο Δαφνώνα και το Νεοχώρι) και για στενότερη επαφή και συνεργασία σε διάφορους τομείς.

Στο Δαφνώνα Ξάνθης με καλή παρέα, το τσίπουρο πάει... σύννεφο

Ο σιδηροδρομικός σταθμός Νεοχωρίου

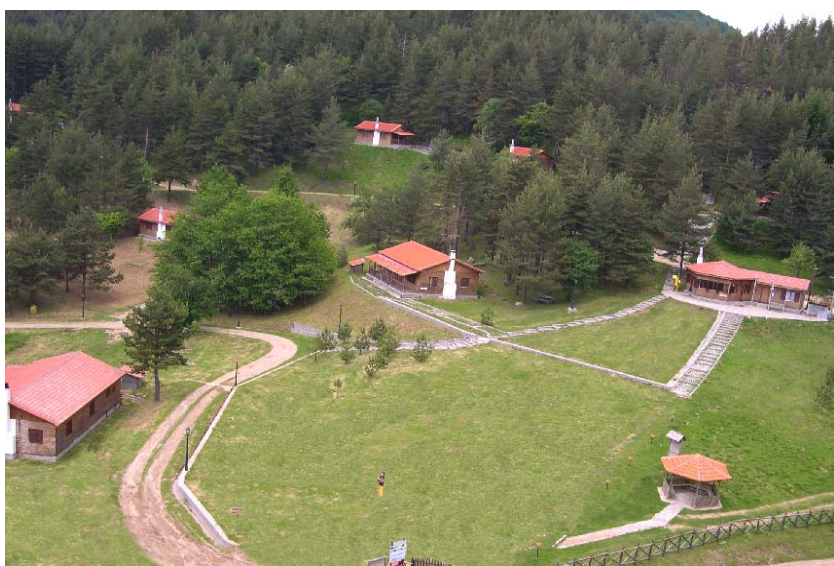
Ο χώρος εκδηλώσεων του Δαφνώνα δίπλα στο Νέστο

Ο ξενώνας «Ηνίοχος» στα Κομνηνά στο μεσαίο σπιτάκι του οποίου διέμενα

Ο πανέμορφος Νέστος από τη γέφυρα της Σταυρούπολης

Αποψη από το Δασικό Χωριό

Με την επιστροφή μου από το ταξίδι, άρχισε ο σχεδιασμός για τις επόμενες κινήσεις.

Ο Δήμαρχος Καμποχώρων Μανώλης Κράκαρης σε πρώτη κουβέντα που κάναμε σε τυχαία μας συνάντηση, με κάλεσε στο Δημαρχείο να μιλήσουμε.

Στις 21-12 τον επισκέφθηκα μιλήσαμε για πολλά θέματα, μεταξύ των οποίων και η ανάπτυξη σχέσεων με το Δήμο Σταυρούπολης. Ανταποκρίθηκε θετικά σε ότι του είπα κατά τη γνώμη μου πως πρέπει να γίνει και μίλησε για λίγο στο τηλέφωνο με τον κύριο Μιχάλη Σιδηρόπουλο, σε μια επαφή γνωριμίας.

Απ' ότι μου έχουν πει, ίσως και μέσα στον Ιανουάριο να βρεθούν κάποιοι υπεύθυνοι στη Χίο για να με επισκεφθούν και τότε μια πρώτη γνωριμία με τους φορείς του νησιού, πρέπει να θεωρείται βέβαιη. Περισσότερο βάρος θα δοθεί στους φορείς του Δαφνώνα και γενικά του Δήμου Καμποχώρων.

Δεν θα παραλείψουμε να επικοινωνήσουμε και με το Δήμο Αγίου Μηνά, αφού το επόμενο χωριό απ' το Δαφνώνα Σταυρούπολης, είναι το Νεοχώρι.

Σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχαμε με τον Αντιδήμαρχο Αγίου Μηνά Παναγιώτη Μαντάλα, αν και ο ίδιος δεν είναι αρμόδιος, άκουσε με μεγάλο ενδιαφέρον τις εισηγήσεις μας και δεσμεύθηκε να συναντηθούμε από κοινού με την Υπεύθυνη Πολιτιστικών του Δήμου κυρία Χαρίτου για να πούμε λεπτομέρειες. Σαν τουριστική περιοχή ο Δήμος Αγίου Μηνά πιστεύουμε ότι θα ενδιαφερθεί ιδιαίτερα για την αξιοποίηση των καλών σχέσεων και ανταλλαγή επισκεπτών από και προς τη Βόρειο Ελλάδα, ειδικότερα τη Θράκη.

Κλείνοντας αυτή την περιγραφή-περιήγηση εύχομαι σε όλους, ιδιαίτερα στους φίλους μας του Δήμο Σταυρούπολης, τους κατοίκους του Δαφνώνα και του Νεοχωρίου (που γρήγορα πιστεύω πως πέρα από τη θερμή της γνωριμίας μας θα μας δένει και επίσημη αδελφοποίηση), Χρόνια Πολλά με υγεία, οικογενειακή ευτυχία, ο νέος χρόνος να ικανοποιήσει τις προσδοκίες μας όσο το δυνατό και καλή αντάμωση.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Αθηνά Λυμπέρη-Κράκαρη

Στο ταξίδι της ζωής μας παράξενες εναλλαγές μας βάζουν σε φοβερές δοκιμασίες. Όλοι το γνωρίζουμε πως πλάι στη χαρά βαδίζει η λύπη και τανάπαλιν δεν είναι δύσκολο ούτε μη αναμενόμενο τις ευτυχισμένες στιγμές να τις δούμε να χάνονται από τη μια στιγμή στην άλλη. Τη γαλήνη εύκολα την αναμένει η μπόρα και σε μια τέτοια μπόρα ακριβώς μετά την χαρά της γέννησης του γιου του έπεσε ο αγαπητός δήμαρχος Καμποχώρων Μανώλης Κράκαρης

Με χαρά υποδέχθηκε το νέο μέλος της οικογένειας του αλλά ήταν τόσο πρόσκαιρη, γιατί δυνατό μπουρίνι τον συγκλόνησε και μαζί του όλους όσους τον αγαπούσαν και τον αγαπούν.

Η αγαπημένη του γυναίκα η μόλις 34 ετών Αθηνά λίγες μέρες μετά τη γέννηση του δεύτερου παιδιού τους παθαίνει εγκεφαλική αιμορραγία. Διακομίζεται άμεσα στην Αθήνα και παρά τις προσπάθειες των καλύτερων ειδικών γιατρών δεν κατάφερε να κερδίσει αυτή τη φοβερή μάχη στη σύντομη ζωή της. Το μήνυμα του χαμού της σαν αστροπελέκι χτύπησε την οικογένεια του δημάρχου και συγκλόνησε όλη την τοπική μας κοινωνία. Μια νέα γυναίκα, σύζυγος και μητέρα, έφυγε τόσο απρόσμενα από τη ζωή χωρίς να προλάβει να χαρεί ότι της έταξε, χωρίς να προλάβει να καμαρώσει και να αναθρέψει τα παιδιά της. Δίχως να προλάβει να ολοκληρώσει την πορεία της να εκτελέσει τις υποχρεώσεις της και να διεκδικήσει τα δικαιώματά της.

Αθηνά Λυμπέρη-Κράκαρη. Γεννήθηκε στη Χίο στις 23/3/1972 με καταγωγή πατρική από το Βουνό και μητρική από τα Φλάτσια. Σπούδασε οικονομικά στο πανεπιστήμιο Αιγαίου και εργαζόταν στο Δήμο Καμποχώρων. Ένα χαμογελαστό κορίτσι ολοζώντανο και δραστήριο αγαπητή στους γύρω της, ευγενική, κοινωνική και αξιαγάπητη, καμάρι για την οικογένεια της, πολύτιμη σύντροφος για τον νεαρό Δήμαρχο των Καμπο-

χώρων, μια ευτυχισμένη μητέρα. Όλα όμως τόσο πρόσκαιρα και προσωρινά. Όλα αναποδογυρίζονται από τη μια στιγμή στη άλλη. Λες κι η ζωή της ήταν μια όμορφη χαρούμενη σελίδα κι ήρθε εκείνο το ελαφρύ μελτεμάκι που φυσά αυγουστιάτικα στον τόπο μας και τη γύρισε κι έγινε το κόκκινο, μαύρο κι η χαρά θλίψη και το όνειρο σκοτάδι. Στα τέλη του Αυγούστου κόπηκε το

σύντομο νήμα της ζωής της κι η νεαρή μάνα, η νέα γυναίκα σταμάτησε το ταξίδι στους κόσμους της χαράς και της ολοκλήρωσης. Βαρύς ο αγέρας που έφερε το μήνυμα του χαμού της στο νησί. Βαριές και θλιμμένες οι καρδιές του πλήθους, της Χίου ολάκερης που έσπευσε στον Άγιο Γιώργη του Βασιλιώνικου για να αποχαιρετίσει την Αθηνά και να σφίξει το χέρι του συζύγου της και των άλλων συγγενών.

Αληθινά, δύσκολα και τώρα βγαίνουν τα λόγια.

Πως να γράψεις για μια νέα κοπέλα που έφυγε; Τι να πεις για το δροσερό χαμόγελο που δεν θα στολίσει πια τα χείλη της, για την αγκαλιά της μάνας που δεν θα δεχθεί πια τα παιδιά της, για το σπιτικό της που έμεινε ακέφαλο δίχως

την παρουσία της, για τα παιδιά της που δεν θα τα περιμένει η ζεστή αγκαλιά της μάνας τους, σε κάθε γυρισμό τους στο σπίτι;

Δύσκολος ο δρόμος γ' αυτούς που έμειναν για να συνεχισθεί η πορεία της μέσα απ' τα δικά τους μάτια. Δύσκολο να δεχθείς την απουσία δίχως ελπίδα γυρισμού, της συζύγου, της μάνας, της κόρης, της αδελφής, της νέας γυναίκας.

Παρηγορητής όμως ας γίνει ο χρόνος, που με το πέρασμα του γιατρεύει όλες τις πληγές, για να παρηγορησει το σύζυγο, τα παιδιά, τη μητέρα, τ' αδέρφια, τους ανθρώπους που τη ν αγαπούσαν και θα την αγαπούν.

Να `ναι εκείνοι υγιείς για να συντηρούν με τη δική τους αγάπη αιώνια την θύμησή της.

Ευαγγελία Παπαζή

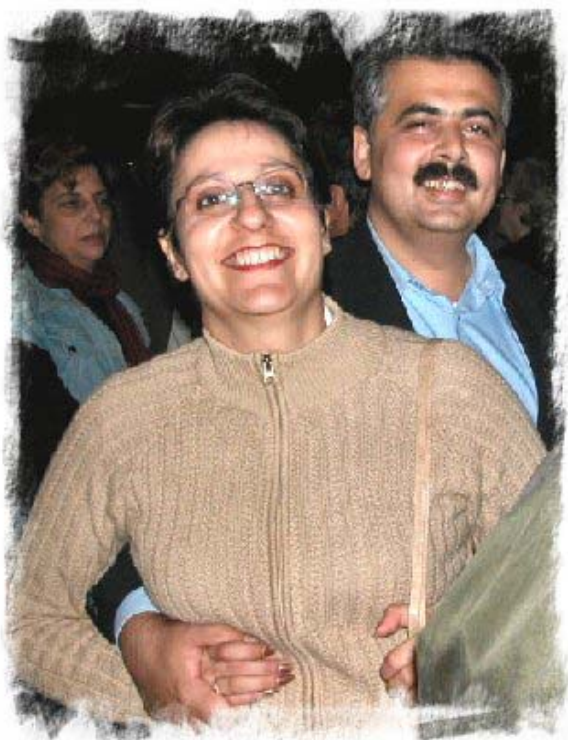

Αθηνά Λυμπέρη-Κράκαρη

Μοιρολόι

Τώρα ουρανέ μου, βρόντησε,
τώρα ουρανέ μου, βρέξε,
ρίξε στους κάμπους τη βροχή
και στα βουνά το χιόνι,
στου πικραμένου την αυλή
τρία γυαλιά φαρμάκι.
Το `να, να πίνει την αυγή
τ` άλλο το μεσημέρι
το τρίτο το πικρότερο
στο δείπνο όταν δειπνάει.
Είχε μηλιά στη πόρτα του
και δέντρο στην αυλή του
και τέντα κατακόκκινη
το σπίτι σκεπασμένο
και κυπαρίσσι ολόχρυσο
κι ήταν ακουμπισμένος,
είχε κι ασημοκάντηλο
στο σπίτι κρεμασμένο.
Τώρα η μηλιά μαράθηκε
το δέντρο ξεριζώθη
κι η τέντα η κατακόκκινη
και κείνη μαύρη εγίνη,
το κυπαρίσσι το χρυσό
έπεσε κι ετσακίστη,
το ασημοκάντηλο έσβησε
το σπίτι δε φωτάει.

http://niata0.tripod.com/kefalaio_1/eithi/istoria/kefalaio_3/kefalaio3.htm

...και κυπαρίσσι ολόχρυσο κι ήταν ακουμπισμένος...

Ο Νίκος Ζορμπάς Ξαναγύρισε στη γενέτειρα

Στις 26 Δεκεμβρίου 100 ακριβώς χρόνια από την ημέρα που γεννήθηκε ο επί σειρά ετών Βουλευτής Χίου και Υπουργός Νικόλαος Ζορμπάς, και δέκα χρόνια από το θάνατό του, έγιναν τα αποκαλυπτήρια της προτομής του (έργο της γλύπτριας Μαίρης Παπακωνσταντίνου), στον τόπο γέννησής του τη Βολισσό, του Δήμου Αμανής Χίου. Αξίζουν συγχαρητήρια στο τότε Δημοτικό Συμβούλιο που ομόφωνα είχε ψηφίσει την πίστωση για την ανάρτηση της προτομής, αλλά και την έκδοση του βιβλίου «Νίκος Ζορμπάς η ζωή και το έργο του», του γνωστού εκπαιδευτικού και καταξιωμένου συγγραφέα Γρηγόρη Σπανού που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Άλφα Πι. Στην απέρριπτη τελετή στην πλατεία και αργότερα στην αίθουσα του Δημαρχείου, παρευρέθησαν και απηύθυναν χαιρετισμό εκτός από τον Δήμαρχο Αμανής Γιάννη Μαλαφή και τον κύριο Σπανό που μίλησε για τον τιμώμενο, οι Βουλευτές μας, ο Νομάρχης, ο Πρόεδρος της ΤΕΔΚ, ο γιος του τιμωμένου κύριος Γιάννης Ζορμπάς, ο δημοσιογράφος Μιχ. Διοματάρης εκ μέρους του κυρίου Νίκου Χαλκιά και ο γράφων εκ μέρους της γλύπτριας Μαίρης Παπακωνσταντίνου που αδυνατούσε να παρευρεθεί στη Χίο. Ήταν επίσης εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όλων των βαθμίδων, άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών και πλήθος κόσμος παρά το τσουχτερό κρύο. Μοιράσθηκαν βιβλία και ακολούθησε γεύμα σε παραλιακή ταβέρνα της περιοχής.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Το γέλιο και το χαμόγελο

Το γέλιο (ο «γέλως») κατά την ελληνική μυθολογία ήταν δώρο της θεάς Αφροδίτης προς τους ανθρώπους, μαζί με τον Έρωτα (ηδονή) και τον Ίμερο (αγάπη), αφού ο Έρωτας και ο Ίμερος ήταν παιδιά της.

Αν το γέλιο είναι η αποκάλυψη της ευφροσύνης, της έκδηλης χαράς, της αχαλίνωτης αντίδρασης προς κάτι το ξαφνικά φαιδρό ή κωμικό, το χαμόγελο είναι ένα μυστήριο λίγο-πολύ ανερμήνευτο. συχνά δεν υποψιάζεσαι καθόλου τι βρίσκεται πίσω απ' αυτό. Είναι απλό τυπικό, που διευκολύνει τις διαπροσωπικές σχέσεις ή είναι απατηλό για να παγιδεύσει την αγαθή σου προαίρεση; Είναι υποκρισία κάποιου που στο βάθος σε μισεί ή είναι κάλπικο νόμισμα συναλλαγής; Είναι μια ανειλικρίνεια όπως αυτή που στέλνουμε στο φωτογράφο ή όπως αυτή που στέλνει μια αεροσυνοδός ή ένα μοντέλο; Είναι το επαγγελματικό χαμόγελο του ηθοποιού ή της πωλήτριας; Είναι η προσποίηση συμπαθείας στον ασυμπάθηστο ή ευαρέσκειας που σκεπάζει μια δυσαρέσκεια; Είναι η ειρωνεία για μια απαράδεκτη συμπεριφορά ή είναι το σήμα ενός θάρρους που δίνουμε σ' ένα άτομο; Είναι το καλοσυνάτο χαμόγελο ενός ιερέα ή είναι το δόλωμά του για να σε προσηλυτίσει στην πίστη του;

Το χαμόγελο μπορεί να είναι ένα εκφραστικό γέλιο παροδικό ή να εγκατασταθεί μόνιμα στο πρόσωπο (σαν δερματικό νόσημα), ακόμα και σε περιπτώσεις που θα πρέπει να πάρει τη θέση του το κλάμα. Άλλοτε πάλι το χαμόγελο μπορεί να είναι η σφραγίδα του σαρκασμού για τη χαρά ή την τύχη κάποιου προσώπου, ως μορφασμός αποδοκιμασίας.

Το χαμόγελο κάποτε φωτίζει όχι τις θετικές πλευρές ενός προσώπου ή πράγματος για να τις επιδοκιμάσει, αλλά φωτίζει τις αρνητικές πλευρές. Τις σκιές όπως ακριβώς κάνει το χιούμορ, που με τη διακριτική του δηκτικότητα, δεν προκαλεί το γέλιο (όπως το κωμικό), αλλά την περίσκεψη και τον στοχασμό, έτσι, που η αστεϊότητά του σε μελαγχολεί...

Κάποτε πάλι τα αμφιθυμικά συναισθήματα μας ξαφνιάζουν. Το κλάμα μας μπορεί σιγά-σιγά να λιγοστεύει, να λειώνει και ασυναίσθητα να μεταβληθεί σε γέλιο, λες και ο ψυχισμός μας προσπαθώντας να υπερκεράσει το τραγικό, ολισθαίνει προς το κωμικό.

Συχνά το χαμόγελο είναι υπαινικτικό μιας αντίρρησης ή δηλωτικό κάποιας αποστροφής.

Συνεχίζουμε με μερικές προσωπικές μας σκέψεις για το γέλιο και τη φαιδρότητα.

- Όταν η μητρική σου γλώσσα είναι οι στεναγμοί πολύ δύσκολα μαθαίνεις την ξένη γλώσσα του γέλιου.
- Το χαμόγελο ξεκίνησε σαν μια πηγαία έκφραση χαράς, και κατέληξε σε μιαν υποκριτική έκφραση συναλλαγής.
- Οι περισσότεροι απ' αυτούς που γελάνε στο δρόμο, είναι ευχαριστημένοι γιατί έλυσαν τα προβλήματα τους... με λάθος τρόπο.
- Τα υπερβολικά γέλια μοιάζουν με τα υπερβολικά λογία. Ευτελίζουν τόσο το υποκείμενο όσο και το αντικείμενο της ευθυμίας.
- Τα πιο ειλικρινή χαμογελά κατάντησαν να 'ναι τα χαμογελά των πορτραίτων στους τοίχους μας.
- Οι περισσότεροι που πάνε μοναχά στο ελαφρό θέατρο (για ν' αγοράσουν γέλιο) δεν πάνε γιατί στερούνται στη ζωή τους το γέλιο, αλλά γιατί το έχουν μοναδική πνευματική τους τροφή.
- Τι συνήθειο κι αυτό! Χαμογελάμε μόνιμα σαν αχιβάδες, για ν' αρπάξουμε κι εμείς κάποια λεία...
- Πρέπει να ξέρεις όλες τις γλώσσες του κόσμου για να μπορέσεις να συνεννοηθείς μ' όλον τον κόσμο. Εκτός κι αν ξέρεις να χαμογελάς (αυτή την πανανθρώπινη γλώσσα).
- Το χαμόγελο είναι το κλειδί που ανοίγει όσες πόρτες δεν μπόρεσε η δύναμη ν' ανοίξει.
- Ο άνθρωπος που δεν ξέρει να γελά, δεν πρέπει να γίνεται ούτε δάσκαλος ούτε γιατρός.
- Το γέλιο ενώνει τους ανθρώπους χωρίς βία. Το δάκρυ τους αδελφώνει κάτω από βία.
- Υπόμνηση για τα σκυθρωπά πνεύματα: Και το ωραιότερο πρόσωπο δεν είναι τέλειο χωρίς το χαμόγελο.
- Το χαμόγελο είναι το ευαίσθητο γεφυράκι που στήνουν οι ψυχές ανάμεσα τους για να επικοινωνούν.
- Το κλειδί για όλες τις κλειδωμένες καρδιές είναι το χαμόγελο.
- Το χαμόγελο πρέπει να στρώνει το δρόμο για να περάσουν τα λόγια.
- Περισσότερο απ' το αεροπλάνο και την τηλεόραση, την απόσταση ανάμεσα στους ανθρώπους την ελαττώνει το χαμόγελο.
- Μια αξία που μπορείς να προσδώσεις στον εαυτό σου με τον πιο εύκολο τρόπο, είναι το να χαμογελάσεις μπροστά στον άλλον.

- Της πικροδάφνης ο ανθός είναι ομορφότερος από της δάφνης. Του πικραμένου το χαμόγελο είναι καλύτερο απ' του χαρούμενου το γέλιο.
 - Εκείνο το πικρό χαμόγελο που θέλει να κρύψει τον πόνο, είναι πιο σοφό και ευαίσθητο απ' το αυθόρμητο χαμόγελο της χαράς.
 - Τίποτα πιο φτηνό από ένα πλαστό γέλιο. Τίποτα πιο ακριβό από ένα πηγαίο χαμόγελο.
 - Κακό σημάδι αυτό: Ενώ απ' όλα τα ζωντανά πλάσματα μόνον ο άνθρωπος μπορεί να γελάει, ο σύγχρονος άνθρωπος δεν γελάει πια.
 - Το γέλιο (που κάνει καλό) εύκολα ξεπερνάει τα σύνορα προς το γελοίο (που κάνει κακό).
 - Ένα γέλιο είναι το λακωνικότερο εκφραστικό μέσο στο χώρο της ομιλίας, όπως είναι μια γελοιογραφία στον εικαστικό χώρο.
 - Μας φέρνει γέλια ο απονήρευτος που γελοιοποιείται με την αφέλεια και την απλότητά του ακόμη. Δηλαδή μας ευθυμεί η δυστυχία του! (Αυτός είναι ο πολιτισμός και η ανθρωπιά μας).
 - Σε κανένα λεξικό δεν θα βρείτε πώς λέγεται το χαμόγελο με πικραμένο στόμα, με χείλη που τρέμουν και βουρκωμένα μάτια.
 - Υπάρχουν γέλια που προκαλούν κλάματα και κλάματα που προκαλούν γέλια.
 - Το ειρωνικό γέλιο που γεννιέται από τον φθόνο (με σαρκασμό) δεν έχει καμιά συγγένεια με το γέλιο που γεννήθηκε απ' το αστείο (με ευθυμία).
 - Με το γέλιο μας πρέπει ν' απαντούμε στις γελοιοότητες των γελοίων.
 - Το χαμόγελο ομορφαίνει το πρόσωπο, όπως η αισιοδοξία ομορφαίνει την ψυχή.
 - Στον γελοίο και η αρετή γελοιοποιείται.
 - Το δυνατό, το μεγάλο, το συνεχές το «κακαριστό» γέλιο (που παρομοιάστηκε ως «ήχος καιγομένων ακανθών υπό του λέβητα» το κατηγορήσαν οι φιλόσοφοι. Αναφέρονται μερικές χαρακτηριστικές επισημάνσεις:
- «Γέλως συνεχής και μέγας, κακίων θυμού εστί. Δια τούτο μάλιστα εταίραις ακμάζει, και παιδών τοις αφρονετέροις». Δίων (Στοβ. ΟΔ' 60).
- «Νέος ων ο Πλάτων, ούτως ην αιδήμων και κόσμιος, ώστε μηδέποτε όφθει γελών υπεράγαν». Ηρακλείδης (Λιογ. Λαερτ. Β' 26).
- «Μωρός εν γέλωτι ανυψοί την φωνήν αυτού. Φρόνιμος δε, μόλις ησυχή μειδιάσει». Σειράχ (ΚΑ' 20).
- «Των γαρ απαίδευτων και το ένδυμα και το σχήμα θορυβώδες». Ερμείας (Σχόλια εις θεαίτητον).

Ιάσων Ευαγγέλου

Τη, μάνα τ' ανθρώπου*

Και πήρε μια φούχτα χύμα από τα σπλάγχνα της Της, το κράτισε με τρυφεράδα και αγάπη απέραντη στ' άγια Του χέρια. Το κοίταξε, το χάιδεψε και η θεία σκέψη Του γέννησε μιαν ιδέα πάνσοφη, σοφή όπως κι οι τόσες άλλες Του. Τη, της είπε, μάνα, γεννήτρα, εσύ θα γεννήσεις το πιο τέλειο δημιούργημα μου. Αδάμ θα τον ονομάσω, από το χύμα σου θα πλασθεί κι Εμένα να φθάσει θα χει προορισμό του.

Και πήρε μια φούχτα χύμα απ' τη Τη ο Μεγάλος Δημιουργός. Τα θεικά Του χέρια, με αγάπη κι υπομονή δούλεψαν επάνω της. Της έδωσε μορφή και υστέρα το «θεικό Του στόμα», φύσηξε πνοή ζωής στο μόριο της γης. «Γεννήθηκε ο άνθρωπος» αναφώνησε ο Πλαστοργός Πατέρας. Ταράχθηκε η Τη απ' τα συθέμελα της. Τ άκουσαν οι κάμποι της και πρασίνισαν, τ' ακροχιάλια της κι άρχισαν το πιο όμορφο τραγούδι τους με το κύμα. Οι αέριδες μετέδωσαν το μήνυμα στην πιο αληθινή γήινη γωνιά.

Κι όλα ετοιμάσθηκαν για τον ερχομό του. Και ένα χαρούμενο πρωινό ο γιος της Της και του Θεού έκανε την εμφάνισή του. Έστρωσε η Τη τα καλά της, έδωσε ο Θεός τον Παράδεισο κι ο Αδάμ, ο γήινος, άρχισε να γράφει την ιστορία του.

Πέρασαν χρόνια πολλά και ο Αδάμ αμαρτάνοντας «κέρδισε το θάνατο». Απόκοσμη και βροντερή η φωνή του Θεού, τότε, μήνυμα νέο στέλνει στη Μάνα τη Τη.

Γεννήτρα Τη, της λέει, ο Αδάμ σου θα γίνει πάηι χύμα. Και μόνο η γυχή του Έμένα θα χει προορισμό.

Θρήνησε η Τη για του γιου της τη συμφορά, θρήνησαν κι οι κάμποι και τ' ακροχιάλια κι οι ουρανοί και του θεού η βουλή αμετάκλητη πότισε το πιωτό του θανάτου, του σωματικού, τον γήινο. Έτσι, η μάνα Τη ανοίγει πάηι την αγκάλη της και δέχεται τον γιο της, τον άνθρωπο τον θεοπλασμένο.

Κάθε δυο μέτρα κι ένας μας, κι ένα γήινο σώμα, μια φούχτα χύμα σε κάθε δυο μέτρα της αγκάλης της.

Αυτή, η ιστορία μας. Γεννιούνται οι άνθρωποι και πεθαίνουν. Από τη Τη έρχονται, στη Τη πηγαίνουν και συνεχίζεται η παράδοση, ίδιοι άνθρωποι, ίδιος προορισμός και πάντα την ίδια ιστορία, η γιαχιά στα εγγονάκια θα λέει, δίπλα στ' αναμμένο τζάκι, όπως θέλει ο ρομαντισμός.

Θωρώ την... Φορεί τα μωπικά γιαβιάκια της, παίρνει ύφος επίσημο και βαρύ και λέει...

Χμ... Χμ... Και πήρε μια φούχτα χύμα από τη Τη ο Θεός της, την κράτισε με τρυφεράδα κι αγάπη στα άγια Του χέρια και...

Ευαγγελία Παπαζή

*Από το ομώνυμο βιβλίο του Φιλοτεχνικού Ομίλου Χίου (αριθ. 12 1976), δεύτερο βραβείο σε ειδικό διαγωνισμό.

Χ
α
ρ
ο
ύ
μ
ε
ν
ο
Ε
υ
τ
υ
χ
έ
ς

Ιανουάριος

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Φεβρουάριος

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

Μάιος

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Ιούνιος

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Σεπτέμβριος

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Οκτώβριος

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Μάρτιος

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Απρίλιος

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

ΝΕΑ ΟΜΗΡΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ
NEW ACADEMIA HOMERICA
ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Χίος, 2007 **JULY 13-22** *Ιουλίου*

CHIOS ISLAND
GREECE

Αύγουστος

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

<http://kapodistriako.uoa.gr>

Δεκέμβριος

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Νοέμβριος

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Κ
α
ι
Ε
ι
ρ
η
ν
ι
Κ
ό
2
0
0
7

Βάζουνε ζάχαρη στους κουραμπιέδες;

Η συνάντηση έγινε τυχαία στου «ΧΑΡΑΜΗ» στην Τερψιθέα, ένα πρωινό μετά την επίσκεψη στα ιατρεία του «Οίκου Ναύτου». Η κυρά Γεωργίτσα είχε φέρει τον άντρα της το Λευτέρη για εξετάσεις και καθίσανε, επειδή ήτανε νηστικός, να πει μια πορτοκαλάδα. Είχανε περάσει χρόνια από την τελευταία τους συνάντηση κι αυτό φαινότανε όχι μόνο στα μαλλιά αλλά και από τις σωματικές δυνάμεις και των δύο.

Πρώτος μίλησε ο καπτά-Δημήτρης. Ο Λευτέρης δεν τον γνώρισε, ή μάλλον δεν τονε θυμήθηκε. Η κατάσταση της υγείας του φαινότανε καθαρά ζωγραφισμένη σ' όλο του το σώμα. Από τα τρεμάμενα χέρια μέχρι το άχρωμο κατεβασμένο πρόσωπο και το απλανές βλέμμα. Όπως κρατούσε το ποτήρι με τα δυο του χέρια, ο Λευτέρης, σήκωσε το κεφάλι και κοίταξε αμήχανα τον καπτά-Δημήτρη. Έδειχνε πως έκαμνε προσπάθεια να τον θυμηθεί. Ένα χαμόγελο, μόνο, χάραξε στα χείλη του και χαλάρωσε το κεφάλι στους ώμους του μέχρι που έσκυψε και συνέχισε να κοιτάζει το ποτήρι την πορτοκαλάδα.

Η κυρά Γεωργίτσα μπήκε στη μέση να δικαιολογήσει την κατάσταση:

-Χρόνια έχει αναιμία, είτε και κατάπτωση. Τώρα τελευταία ξεχνάει και δύσκολα θυμάται τα παλιά. Ο γιατρός λέει πως είναι της ηλικίας. Τονε πάμε στο καφενείο για να βλέπει τους φίλους του και να δουλεύει το μυαλό του μα αυτός στενοχωριέται, γυρίζει στο σπίτι και κλαίει.

Ύστερα, γυρνώντας προς το Λευτέρη και με ύφος παρακλητικό, άρχισε να του μιλάει:

-Ελα Λευτέρη μου, ο καπτά-Δημήτρης είναι, κοίταξέ τονε, που κάματε μαζί στο βαπόρι (είτε ένα όνομα έτσι για να του κεντρίσει το μυαλό), για δεσ τονε, γέρασε και κείνος μα δεν έχει αλλάξει και πολύ. Για θυμήσου.

Ο Λευτέρης ξανασήκωσε το κεφάλι αλλά αυτή τη φορά με βλέμμα θολό και με μάτια υγρά έτοιμα να κλάψουν. Κοίταζε επίμονα τον καπτά-Δημήτρη κι έδειχνε να προσπαθεί. Αυτή τη φορά όμως έσκυψε το κεφάλι, όχι από κούραση μα γιατί του `πεσε το ποτήρι απ' τα χέρια. Σήκωσε μια το κεφάλι, κοίταξε τη Γεωργίτσα απολογητικά και ξανάσκυψε.

Ο καπτά – Δημήτρης φώναξε το γκαρσόνι να μαζέψει το σπασμένο ποτήρι και να φέρει μια πορτοκαλάδα σε αντικατάσταση της χυμένης. Κάθισε δίπλα του κι άρχισε να του μιλά για τα παλιά. Για την παρέα που κάμανε. Για τα τσιμπούσια μετά το ψάρεμα στις ράδες.

Ο Λευτέρης άκουγε μα δε βοηθούσε στη συζήτη-

ση. Προσπαθούσε, όμως και κάθε φορά που σταματούσε ο καπτά-Δημήτρης, εκείνος επιβεβαίωνε μονάχα μ' ένα «ναι», χωρίς να μπορεί να συμπληρώσει κάτι ή να συνεχίσει την κουβέντα. Κι όπως έφαχνε, ο καπετάνιος, να βρει κάτι δυνατό για να κεντρίσει τη μνήμη του Λευτέρη, του `ρθε στο νου η επικοινωνία, ξημερώματα παραμονή των Χριστουγέννων, μέσω Αθήναι Ράδιο και η κοφτή ερώτηση με το καλημέρα της άλλης άκρης:

«Γεωργίτσα, βάζουνε ζάχαρη στη ζύμη για τους κουραμπιέδες;».

Γυρνάγανε από San Francisco προς Περσικό για φόρτωση. Ο Πασίφικος, απ' τον πιλότο που πελαγώσανε, δεν τους έδειξε καλή μούρη. Τα storms και τα lows στο φόρτε τους, για δέκα πέντε μέρες δεν τους άφησαν σε ησυχία. Εκεί, πια, που απαγκιάσανε στα νησάκια της Ιαπωνίας και ζυγώνανε το Luzon Strait μια βουβή αποθαλασσιά τους είχε ξεθεώσει από το μπότζι. Μόλις είχε ξεθυμάνει ο Βοριάς, μα είχε μείνει το χοντρό κύμα κατάπαντα και δεν τους άφηνε να ησυχάσουνε. Περιμένανε πως και πως να ξεθυμάνει κι αυτό για να στρώσει λιγάκι η θάλασσα και μπορέσουνε να κάμουνε Χριστούγεννα, να στρώσουνε γιορτινό τραπέζι σαν άνθρωποι. Είχε φτάσει η προπαραμονή και δεν είχανε ετοιμάσει τίποτα.

Είχανε μαζέψει όλα τα υλικά στην κουζίνα, μόλις το επιτρέψει ο καιρός να βάλουνε μπροστά να κάμουνε δυο μελομακάρονα, δυο κουραμπιέδες για το καλό. Να τα βάλουνε στο τραπέζι να δείξει λιγάκι γιορτινό.

Ο Παντελής, ο μάγειρας, ήτανε σπεσιαλίστας. Το `χει αποδείξει και στους σβίγκους που κάμνει πότε-πότε τα πρωινά, αλλά και στο μπακλαβά και το γαλατομπούρεκο.

Μα κι ο Λευτέρης δεν πήγαινε πίσω. Εκεί, πάνω στην παρασκευή του γλυκού, γινότανε καμιά φορά σύγκρουση απόψεων, αλλά πάντα βρισκότανε η μέση λύση και δεν έμενε το πλήρωμα χωρίς γλυκό. Από νωρίς είχανε μαζέψει τα υλικά και τα ζυγίζανε για τις σωστές δόσεις. Αλεύρια, ζάχαρες, πορτοκάλια για τα μελομακάρονα, μέλι και κοπανισμένο καρύδι για το σορόπιασμα. Εκεί που τα χαλούσανε με τον καμαρότο, το Λευτέρη, ήτανε η συνταγή για τους κουραμπιέδες. Υπήρχε σοβαρή διάσταση απόψεων για την παρασκευή της ζύμης των κουραμπιέδων. Ο Παντελής ήθελε να βάλει ζάχαρη στη ζύμη, ο Λευτέρης αρνιότανε, υποστηρίζοντας ότι αφού βάζομε την άχνη από πάνω ο κουραμπιές γλυκαίνει. Κι όπως είχανε τα καρύδια, τα αμύγδαλα και το κονιάκ στον πάγκο έτοιμα για

την επιχείρηση, βάλανε ένα ποτηράκι κονιάκ πήρανε και δυο αμύγδαλα κι άρχισαν τις διαβουλεύσεις. Και πίνοντας και τρώγοντας τους βρήκε το πρωί, χωρίς να καταλήξουν σε συμφωνία. Αποφάσισαν, όμως, να αποταθούν σε διαιτητή για την επίλυση της διαφοράς. Περίμεναν, λοιπόν, να ξυπνήσει ο καπετάνιος, και πριν καλά-καλά ανοίξει τα μάτια του βρέθηκαν, με τον καφέ στο δίσκο, στην πόρτα του προσπαθώντας να του εξηγήσουνε τη διαφορά τους, ζητώντας του, συνάμα, και τη γνώμη του η οποία θα ήτανε και η συνταγή που θα φτιαχτούν οι κουραμπιέδες.

Ο καπετάνιος, βλέποντας την κατάσταση και των δυο και μην έχοντας όρεξη πρωί-πρωί, πριν ανοίξει τα μάτια του, να κουβεντιάζει για κουραμπιέδες, τους παράπεμψε στον ασυρματιστή με την εντολή να καλέσει το «Αθήναι ράδιο» και να βγάλει όποιο τηλέφωνο θέλουνε για να τους λύσει τη διαφορά τους.

Έτσι έγιναν τα σχετικά κι αφού καλημερίστηκαν με το χειριστή του σταθμού, δώσανε το τηλέφωνο της κυρά Γεωργίτσας για να της θέσει το ερώτημα ο Λευτέρης (ο Παντελής ήτανε γεροντοπαλικάρο και δεν υπήρχε σημείο ανταπόκρισης στην Ελλάδα). Λόγω της εορτής περιμένανε για λίγο και μόλις άνοιξε η γραμμή κι ακούστηκε το «εμπρός» της κυρά Γεωργίτσας γκάριζε ο Λευτέρης:

-Ελα, Γεωργίτσα, στους κουραμπιέδες βάζουνε ζάχαρη; Πες μου γιατί θα με σκάσει ο μάγειρας. Έγινε μικρή παύση, κι ύστερα ακούστηκε η φωνή της κυρά Γεωργίτσας γεμάτη απορία.

-Τι να σου πω, Λευτέρη μου στην κατάσταση που είσαι ότι θέλεις βάλε. Μόνο οι άλλοι να μη σου συνεννοούνται.

Ο Λευτέρης κρατώντας ανοιχτή τη γραμμή γύρισε στο μάγειρα και με πρόσωπο όλο χαρά άρχισε να του λέει:

-«Τα βλέπεις βρε ξεκουτιάρη; Μου το 'πε κι η Γεωργίτσα, ότι θέλω να βάλω. Ε, εγώ αποφασίζω και δε βάζω ζάχαρη.

Ο Παντελής, όμως, δεν υποχωρούσε. Ως εκ της θέσεως ήτανε ο άμεσα υπεύθυνος και ο κύριος αποδέκτης των σχολίων και των παραπόνων που θα δημιουργούνταν από την αποτυχία των κουραμπιέδων. Έτσι, δηλώνοντας την ειδικότητά του, αντέτεινε:

-Εγώ είμαι μάγειρας, κι εγώ αποφασίζω. Και δε δέχομαι συμβουλές από καμιά Γεωργίτσα.

Η διένεξη μεταξύ Λευτέρη και Παντελή κράτησε για λίγο ακόμη με το ακουστικό πατημένο και τη γραμμή ανοιχτή.

Μόλις χαλάρωσε το δάχτυλο του Λευτέρη και ελευθερώθηκε το ακουστικό, ακούστηκε η φωνή

του χειριστή του σταθμού, που άθελά του είχε ακούσει τη συζήτηση.

-Ρε παιδιά, βάλτε ότι θέλετε στους κουραμπιέδες, τη γραμμή αφήστε ελεύθερη να μιλήσουν κι αυτοί που περιμένουνε. Καλά Χριστούγεννα και να ξέρεται πως με ζάχαρη η χωρίς, τους κουραμπιέδες η πασπαλισμένη πάνω τους άχνη έτσι κι αλλιώς τους γλυκαίνει.

Όσο τα 'λεγε ο καπτά-Δημήτρης το πρόσωπο του Λευτέρη ζωήρευε. Κι ώσπου να τελειώσει την κουβέντα ο καπετάνιος, άνοιξε και το στόμα του Λευτέρη.

-Και δε μου λες, καπτά-Δημήτρη, βάλουμε ζάχαρη στη ζύμη; Γιατί εγώ όπως ήμουνα απ' το κονιάκ δεν καλοθυμούμαι.

Και σκύβοντας προς το μέρος του συνέχισε:

Πάμε στο Σαμιώτικο για ένα ούζο, να το κουβεντιάσομε καλύτερα;

Αντίρρηση δεν υπήρχε. Ένα ούζο ότι το καλύτερο για τονωτικό θα 'τανε. Μπήκανε στο ταξί και δώσανε την εντολή για την αγορά. Καλέσανε και τον ταξιτζή για ένα κέρασμα. Μα μόλις φτάσανε στη πόρτα του ουζερί τους ήρθε η απογοήτευση. «Κλειστόν λόγω έλλειψης πελατείας» έγραφε μια χειρόγραφη πινακίδα από χαρτόνι.

-Βλέπεις τελειώσανε οι μερακλήδες καπετάνιο μου (ακούστηκε το σχολίο του ταξιτζή). Τώρα όλοι στην καφετέρια τη βάζουνε με φραπέ και καπουτσίνο. Τι να σου κάμουνε και τα ουζερί; Τα κλείσανε να μην τα βλέπουνε αδειανά και καίγεται η καρδιά τους.

Συνέχισαν για τον ηλεκτρικό. Έξω απ' το σταθμό κατέβηκε ο καπτά Δημήτρης. Χαιρετίστηκαν με βαριά καρδιά αλλά κράτησαν τη ψυχραιμία τους. Ξεκινώντας το ταξί ακούστηκε η φωνή του Λευτέρη:

-Καπτά-Δημήτρη δεν μου 'πες, βάζουνε ζάχαρη στους κουραμπιέδες; Δεν πρόφτασε να απαντήσει ο καπετάνιος. Μπήκε στο σταθμό κι έβγαλε το εισιτήριο τρέχοντας για να προφθάσει το τρένο.

Το βαγόνι ήταν γεμάτο, λόγω της ώρας, μικροί, μεγάλοι όλοι σιωπηλοί με τα μούτρα τους σε μια εφημερίδα. Μόνο κάτι παιδαρέλια χασκογελούσανε. Σιωπηλός κι εκείνος, του 'ρθαν στο νου τα λόγια του χειριστή του «Αθήναι Ράδιο», «με ζάχαρη ή χωρίς, τους κουραμπιέδες η πασπαλισμένη πάνω τους άχνη τους γλυκαίνει» και από μέσα του αναρωτήθηκε:

-Αραγε ο κουραμπιές που φάγαμε οργώνοντας κύμα-κύμα τον ωκεανό, ήτανε με μπόλικη άχνη πασπαλισμένος;

«Billy the Greek»

Γ. Μ. Φράγκος

Μαρώνεια

Μια χιώτικη αποικία στη Θράκη

Η Μαρώνεια ιδρύθηκε από Χιώτες αποίκους, στις νοτιοδυτικές πλαγιές του Ίσμαρου, στα μέσα του 7ου π.Χ. αιώνα και εξελίχθηκε σε κραταιά και πολυάνθρωπη πόλη-κράτος. Η παράδοση αναφέρει ως οικιστή της Μαρώνειας τον Μάρωνα*, ιερέα του Απόλλωνα. Από τον Όμηρο είναι γνωστή η φιλοξενία και τα δώρα του Μάρωνα προς τον Οδυσσέα όταν εκείνος βρέθηκε στη χώρα των Κικόνων. Η οχύρωση της κλασικής πόλης έχει μήκος 10 χιλιομέτρων και περιλαμβάνει μία έκταση 4.000 στρεμμάτων από την παραλία μέχρι την κορυφή του Ίσμαρου.

Οι ανασκαφές άρχισαν στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και αποκάλυψαν:

Το θέατρο της πόλης με δύο φάσεις κατασκευής, την ελληνιστική και τη ρωμαϊκή. Ιερό, πιθανόν του Διονύσου, που χρονολογείται στον 4ο π.Χ. αιώνα. Μεγάλη κατοικία ελληνιστικής εποχής με ψηφιδωτό δάπεδο. Δύο μεγάλα κτιριακά συγκροτήματα, πιθανότατα δημόσια, ελληνιστικής εποχής. Τμήματα της οχύρωσης της κλασικής πόλης. Σημαντικότερα μνημεία και αρχιτεκτονικά σύνολα της περιοχής θεωρούνται:

Αρχαίο Θέατρο. Κατασκευάστηκε στην ελληνιστική εποχή, αλλά έχει υποστεί μετασκευές στα ρωμαϊκά χρόνια. Σώζονται τρεις σειρές από το λίθινο κοίλο, ο κεντρικός και ο πεταλόσχημος αγωγός της ορχήστρας και το κτήριο της ρωμαϊκής σκηνής.

Ιερό του Διονύσου (:). Έχει αποκαλυφθεί το ιερό του 4ου αιώνα π.Χ. και ο αναλημματικός τοίχος που συγκρατούσε το άνδηρο καθώς και τμήματα δύο κτηρίων βόρεια και νότια του ιερού.

Οικία ψηφιδωτού. Μεγάλη κατοικία του τέλους 4ου - αρχών 3ου αιώνα π.Χ. με ψηφιδωτό δάπεδο στον ανδρώνα.

Ρωμαϊκό Πρόπυλο. Μνημειακή πύλη που χρονολογείται στην εποχή του αυτοκράτορα Αδριανού (124-125 μ.Χ.).

Η νέα πόλη αρκετά γρήγορα γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη και έγινε σημαντικό εμπορικό κέντρο, όπως δείχνουν τα αργυρά νομίσματά της, που άρχισαν να κυκλοφορούν πριν από το 500 π.Χ. Στα χρόνια των Περσικών πολέμων μαζί με τις άλλες ελληνικές πόλεις υποτάχτηκε στους Πέρσες. Όταν ιδρύθηκε η πρώτη Αθηναϊκή Συμμαχία, έγινε μέλος και πλήρωνε φόρο 1,5 τάλαντο. Το ποσό αυτό αυξήθηκε αργότερα σε 3 τάλαντα και μαρτυρεί την οικονομική ανάπτυξη της πόλης. Φόρους πρέπει να πλήρωνε και στους βασι-

λείς του κράτους των Οδρυσών που ιδρύθηκε μεταξύ του 480 και 460 π.Χ. Στα χρόνια του Φιλίππου Β' η Μαρώνεια και οι άλλες πόλεις της Θράκης προσαρτήθηκαν στο βασίλειο της Μακεδονίας. Αργότερα γνώρισαν διαδοχικά την εξουσία του Λυσιμάχου, του Πτολεμαίου Γ', του Φιλίππου Ε' και του Αντιόχου Γ'. Μετά τη μάχη της Πύδνας και την ήττα του Περσέα, οι Ρωμαίοι κήρυξαν τη Μαρώνεια ελεύθερη πόλη. Τότε υπογράφηκε η συμμαχία Ρωμαίων και Μαρωνιτών, το κείμενο της οποίας υπάρχει χαραγμένο σε λίθινη στήλη του Μουσείου Κομοτηνής. Τότε πρέπει να κυκλοφόρησαν και τα αργυρά τετράδραχμα της πόλης που μαρτυρούν νέα περίοδο οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας. Το 2ο αι. μ.Χ. την επισκέφθηκε ο Τραϊανός, ο οποίος ασφαλώς θα φρόντισε για την ανέγερση δημοσίων κτιρίων. Οι Μαρωνίτες τον τίμησαν με αδριάντα, όπως φανερώνει η τιμητική επιγραφή του βάθρου που διασώθηκε.

Για την ιστορία της Μαρώνειας έγραψε ο προϊστάμενος της αρχαιολογικής υπηρεσίας της Θράκης, αρχαιολόγος κ. Διαμαντής Τριαντάφυλλος:

«Τις πρώτες δεκαετίες του 7ου αι. π.Χ. Έλληνες άποικοι από τη Χίο αναζητώντας καινούρια πατρίδα για πολιτικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς λόγους έφτασαν στα παράλια της Θράκης και ίδρυσαν τη Μαρώνεια στις νοτιοδυτικές πλαγιές του Ίσμαρου. Στην περιοχή κατοικούσαν, σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, οι Κίκονες. Ο Όμηρος αναφέρει την πόλη τους Ίσμαρο ή Ίσμαρα. Η σύγκρουση των συντρόφων του Οδυσσέα με τους Κίκονες που περιγράφεται στην Οδύσσεια, υποκρύπτει ασφαλώς μια πρώτη ανεπιτυχή προσπάθεια των αποίκων να εγκατασταθούν στη χώρα των Κικόνων. Αργότερα φαίνεται ότι η εγκατάσταση των αποίκων έγινε δυνατή μόνο με την ανοχή των ντόπιων κατοίκων. Με την υπόθεση αυτή μπορεί να εξηγηθεί και το γεγονός ότι ο Μάρωνας ιερέας του Απόλλωνα στην πόλη της Ίσμαρου, έγινε ο οικιστής της νέας πόλης και μάλιστα της έδωσε και το όνομά του».

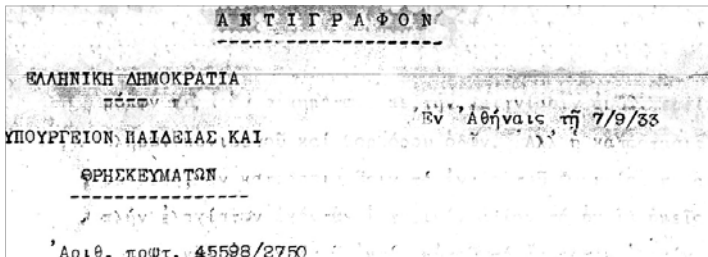
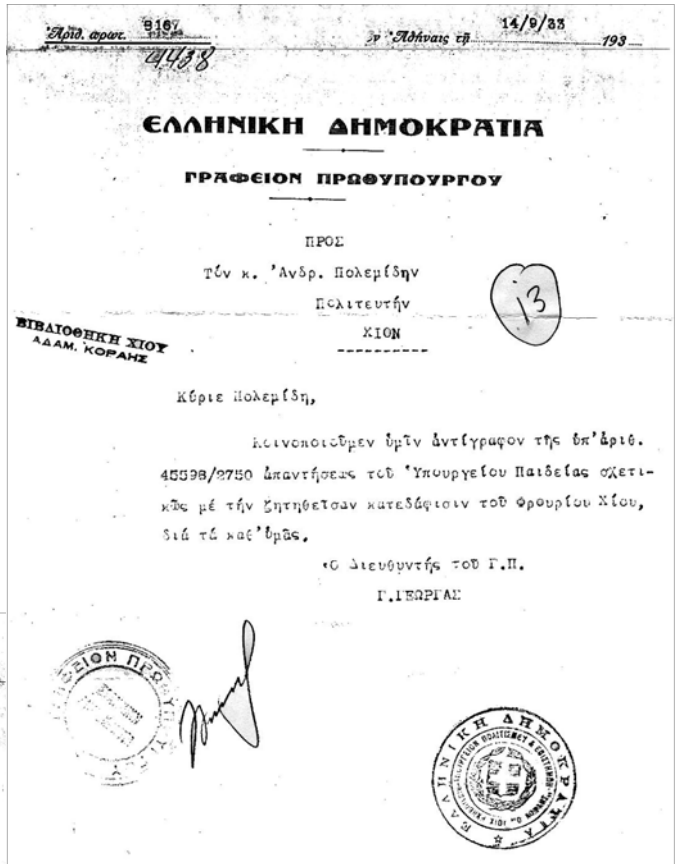
Αποσπάσματα από την διαδουκτιακή διεύθυνση:

<http://www.culture.gr/2/21/211/21119a/g211sa06.html>

*Ο Μάρωνας ήταν γιος του πρώτου βασιλιά της Χίου Οινόπιωνα, γιου του Διονύσου, που δίδαξε στους Χιώτες την παραγωγή του κρασιού.

Πως σώθηκε το κάστρο της Χίου

Η βρύση στην πλατεία του κάστρου της Χίου που κοσμεί το οπισθόφυλλο του Περιοδικού μας, από ανευθυνότητα ή σκοπιμότητα γκρεμίσθηκε και δεν έφθασε μέχρι τις μέρες μας. Είμαστε τυχεροί που αυτό καθ' αυτό το κάστρο δεν είχε την ίδια τύχη που έστω και πληγωμένο, έφθασε μέχρι τις μέρες μας κι ευτυχώς, όχι μόνο δεν κινδυνεύει πλέον, αλλά όπως παρακολουθούμε στον τοπικό τύπο, γίνονται εκτός από τις επί μέρους προσπάθειες συντήρησης και σχεδιασμός για γενικότερες εργασίες που θα συμβάλλουν στην αποκατάσταση και προβολή του. Χάρη στον ακούραστο συνεργάτη μας Δημήτρη Μελαχροινούδη, εξασφαλίσαμε τα έγγραφα από τη Βιβλιοθήκη Κοραή, που φωτοτυπίες τους σε σμίκρυνση παραθέτουμε και κάποιες φωτογραφίες από το κάστρο του χθες, του Μαξ Ρεντιάνη...

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

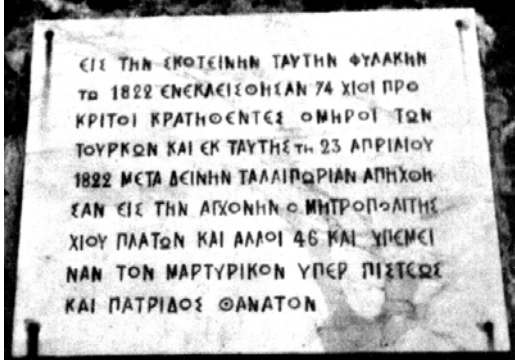
Αθήναις τῆ 7/9/33

ΠΡΟΣ
Τὸ Γραφεῖον κ. Πρωθυπουργοῦ.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8890 (28/8/33) ἐγγράφου ὑμῶν, διὰ τοῦ ὁποίου διεβιβάσατε πρὸς ἡμᾶς τὴν ἀπὸ 24 Μαρτίου ἔ.ἔ. αἴτησιν τῶν προσφύγων κατοίκων τοῦ Φρουρίου Χίου περὶ τῶν κακῶν συνθηκῶν τῆς οἰκίσεως αὐτῶν ἐντὸς τοῦ Φρουρίου, καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ μεταξὺ ἄλλων μέτρων βελτιώσεως τῶν κακῶν προτείνεται καὶ ἡ καταδάφαισις τῶν τειχῶν τοῦ Φρουρίου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν τὰ ἐπόμενα.-

Τὸ Φρούριον Χίου κτισθὲν τὸ πρῶτον κατὰ τὸν Βυζαντινοῦς χρόνους ἀνωκοδομήθη καὶ ἔλαβεν τὴν ὀριστικὴν του μορφήν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς τῆς Χίου ὑπὸ τῶν Ἑνετῶν καὶ Γενουησίων. Οἱ Τούρκοι ὀλίγας μόνον προσθήκας καὶ τροποποιήσεις ἔθερον εἰς αὐτό. Εἶναι καὶ ὡς Ἀρχιτεκτονικὸν κτίσμα ἐκ τῶν θαυμασιωτέρων εἰς τὸ εἶδος του, καὶ ἀξιολογώτατον μνημεῖον διὰ τὴν παλαιότεραν καὶ προπάντων τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ ἰδίᾳ τῆς Χίου. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ ὑπηρεσία ἡμῶν περιέλαβε τοῦτο εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν μνημείων τοῦ Κράτους, τῶν ὁποίων ἐπιβάλλεται ἡ διατήρησις, καὶ ἡ προφύλαξις κατὰ πάσης ἐπιχειρήσεως πρὸς ἐξαφάνησιν του. Ὡς πρὸς τὰ παράκοντα τῶν σημερινῶν ἐνοίκων αὐτοῦ ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν τὰ ἑξῆς.-

Ἀναγνωρίζομεν ὅτι εἶναι πράγματι ἄθλιοι οἱ ὄροι τῆς στενοχώρου κατοικίσεως καὶ διαβιώσεως αὐτῶν ἐντὸς τῶν ἐτοιμῶν

Πάνω: Η πλάκα στη σκοτεινή φυλακή
Κάτω: Τα λουτρά
Φωτογραφίες Μαξ Ρεντιάνη, Αρχείο Βαγγέλη Ρουφάκη

ρόπων παλαιῶν οἰκημάτων, μέ τήν γειτνίασιν ἀηδῶν ἐρειπίων, καί πλήρων κονιοροτοῦ καί βορβορού ὀδῶν. Ἄλλ' ἡ κατάσταση αὕτη θά θεραπευθῆ, ἄν κατεδαφισθῶσιν τά ἐντός τοῦ Φρουρίου παλαιά οἰκήματα πλήν ἐλαχίστων ἐχόντων ἱστορικήν ἀξίαν τά ὅποια ἡμεῖς θά ὑποδείξωμεν, καί ἀποκομισθῆ ἐμτός αὐτοῦ τό ἄχρηστον ὑλικόν τούτων. Ἄν μάλιστα τό ὑλικόν τοῦτο χρησιμοποιηθῆ πρός μερικὴν ἐπίχρῳσιν τοῦ κατωτάτου μέρους τῆς τάφρου τοῦ Φρουρίου, οὕτως ὥστε ἡ ἐπιπέδνεια αὐτῆς νά ὑψωθῆ κάπως περισσότερον ὑπέρ τήν ἐπιπέδνειαν τῆς θαλάσσης, θάἀπεμακρύνετο καί πᾶσα ὑποψία περὶ κινδύνου ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τελατωδῶν ἐκτάσεων ἐντός αὐτῆς. -

Τά τείχη τὰ περιβάλλοντα τό Φρούριον οὐδὲως συνβάλλουσιν εἰς τήν ἀνθυγιεινότητά τῆς ἐντός τοῦ Φρουρίου διαβιώσεως. Πρό τινων ἐτῶν εἶχε μεταβῆ πρός ἐξέτασιν ὁμοίων παρακόνων ὑποβληθέντων καί τότε, ὁ Ἰπουργός τῆς Ἰγυεινῆς κ. Παπᾶς μετ' ἐπιτροπῆς ὑπαλλήλων τοῦ Ἰπουργείου του μεταξὺ τῶν ὁμοίων ἦτο καί ὁ ὀλλοδαπός προϊστάμενος τῆς ὑγιεινολογικῆς ὑπηρεσίας, ἐπιστοκοιήθη δέ ὅτι τά τείχη τοῦ Φρουρίου οὐδενίαν σχεδόν ἐπίδρασιν ἔχουσιν ἐπὶ τῆς Ἰγυεινῆς καταστάσεως τῶν οἰκούντων ἐν τῷ Φρουρίῳ. Διά τούς λόγους τούτους εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νά ἀπαγορεύσωμεν πᾶσαν καταδάφισιν ἢ μερικὴν καταστροφὴν τῶν τειχῶν τοῦ Φρουρίου. τῆς Χίου. -

Ὁ Ἰπουργός
Θ. ΤΟΥΡΚΟΒΑΣΙΛΗΣ

Πάνω: Δρόμος στο κάστρο
Δίπλα: 1) Στον Ἅγιο Γεώργιο
2) Ο τάφος του Καρα Ἀλή στο
τουρκικό νεκροταφεῖο 3) Σπίτι
καί βρύση στο κάστρο
Μικρὴ φωτογραφία:
Ἀποψη ἀπὸ το τουρκικό νεκρο-
ταφεῖο στο κάστρο
Φωτογραφίες Μάξ Ρεντιάνη
Ἀρχεῖο Βαγγέλη Ρουφάκη

Ιάσων Ευαγγέλου Ο Ιατροφιλόσοφος

Ο Ιάσων Ευαγγέλου (φιλολογικό ψευδώνυμο του οφθαλμίατρου Ευάγγελου Ευαγγελίου), γεννήθηκε στο Βόλο το 1926. Σπούδασε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών Ιατρική, πτυχίο 1954, Φιλοσοφία, πτυχίο

Ο Ιάσων Ευαγγέλου, η σύζυγός του και στη μέση ο Δημ. Μελαχροινούδης (Καρδάμυλα 3 Ιουνίου 2006)

1974 και Θεολογία, ακροατής επί τετραετία. Μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, της Ελληνικής Εταιρείας Φιλοσοφικών Μελετών κ.ά. Αρχισυντάκτης του περιοδικού «Προεκτάσεις στην εκπαίδευση» (1991-1997) και του περιοδικού «Κασταλία» της Ελληνικής Εταιρείας Ιατρών Λογοτεχνών (1999-2005).

Ο Ιάσων Ευαγγέλου παρουσιάστηκε στα Γράμματα το 1962 και από τότε προσφέρει στον λογοτεχνικό και φιλοσοφικό χώρο ένα σημαντικό έργο, που το χαρακτηρίζει κριτικό και εγκυκλοπαιδικό πνεύμα, πνευματικός προβληματισμός, ευαισθησία και ήθος, σαφήνεια σκέψης και έκφρασης, και περιεκτική διατύπωση λόγου. Αποσπάσματα του έργου του μεταφράστηκαν και στο εξωτερικό. Για την προσφορά του στα Ελληνικά Γράμματα έχει τιμηθεί με διακρίσεις και έτυχε τιμητικού διπλώματος από το Υπουργείο Πολιτισμού (1999). Έχει επίσης περιληφθεί σε ελληνικά και ξένα βιογραφικά λεξικά.

Το έργο του αγκαλιάζει όλους σχεδόν τους τομείς του έντεχνου Λόγου, και εκτός από άρθρα σε εγκυκλοπαίδειες, περιοδικά και εφημερίδες, αποτελείται από ενενήντα βιβλία.

Από τα πιο χαρακτηριστικά έργα του είναι οι γνωμικοί στοχασμοί: ΨΗΦΙΔΕΣ ΙΔΕΩΝ και η γνωμική ποίηση: ΨΗΦΙΔΩΤΟ ΠΟΙΗΣΗΣ, που συνεχίζουν -και ανανεώνουν- στο χώρο της Ελληνικής Γραμματείας, την παράδοση του επιγραμματικού λόγου (πεζού και ποιητικού).

Εργογραφία (συνοπτική)

Ποίηση: 21 συλλογές. Οι 9 συλλογές περιέχουν γνωμική ποίηση: «Ψηφιδωτό Ποίησης».

Γνωμικοί στοχασμοί: 24 βιβλία: «Ψηφίδες Ιδεών» με 12.000 προσωπικούς στοχασμούς.

Θέατρο: 2 έργα και 9 μονόπρακτα.

Πεζογραφία: α) Αφήγηση: 6 βιβλία. Διηγήματα, νουβέλες, μυθιστορήματα).

β) Δοκίμια και Μελέτες: 41 βιβλία.

Λαογραφία: Η πυροβασία των Αναστενάριδων.

Μεταφράσεις: Οι προσωκρατικοί Φιλόσοφοι.

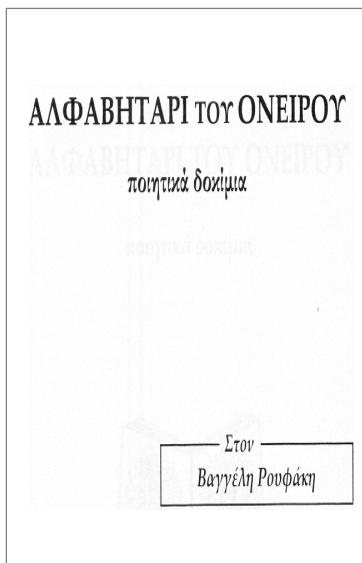
Λεξικά: α) Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων.

β) Μικρό Ετυμολογικό και Εγκυκλοπαιδικό Λεξικό

γ) Γνωμολογικό Λεξικό (εννοιών γενικής παιδείας).

Ανθολογίες: Ανθολογία Νεοελληνικού Γνωμικού Λόγου (1800-2000).

Τον γνώρισα την περασμένη άνοιξη που ήλθε με τη

γυναίκα του στη Χίο και περάσαμε πολύ ωραία. Στην παρέα μας οι συνεργάτες και φίλοι Δημ. Μελαχροινούδης, Ευαγγελία Παπαζή και το ζεύγος Μιχάλης και Τζένη Χαννάκη.

Διδάχθηκα πολλά από τη σοφία του, τον θαύμασα για τον πλούτο της γνώσης που διαθέτει, αλλά και το απλό και μειλίχιο του χαρακτήρα του.

Πριν λίγες μέρες, πήρα το τελευταίο του βιβλίο «Αλφαβητάρι του Ονείρου ποιητικά δοκίμια», Εκδόσεις Μάριου Βερέττα.

Ανοίγοντάς το με έκπληξη και συγκίνηση είδα εσωτερικά τα παραπλεύρως και τον ευχαριστώ για την μεγάλη τιμή, ανταποδίδοντας πολλαπλάσια τις ευχές.

Βαγγέλης Ρουφάκης

Αγαπατέ μου Βαγγέλη

jk το 2006

6ω αίφρομαι:

μαζύ οχρία,
μαζύ φίλους,
μαζύ εσχαρίες,
μαζύ τύχη,
και μαζύ καρδιά...

Δε φιλώ

Γ. Βερέττα

Χριστιάνη 2006

«Κύκνειο άσμα» του Κοσμά

Κοσμάς Αβραμίδης
(1944-2006)

Παρά το «προεκλογικό» της εγγραφής στο βιβλίο του Λαογραφικού Μουσείου Καλλιμασιάς, η οποία έγινε μεταξύ 6 και 10 Οκτώβρη 2006, λίγο πριν το ταξίδι του για εξωγήινο προορισμό, παραμένει υποχρέωση των συνεχιστών του (και όχι μόνο) να αναδειχθεί το Μουσείο, γιατί μαζί με τα μνημεία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς «είναι η βαριά μας βιομηχανία».

Όπως πληροφορούμαστε το Δημοτικό Συμβούλιο Ιωνίας, σε πρόσφατη συνεδρίασή του, αποφάσισε να αναλάβει το Μουσείο, μετατρέποντάς το σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Θα επιχορηγείται με 30.000 ευρώ, με απώτερο στόχο τα 50.000. Η ανάδειξη των εκθεμάτων όμως, χρειάζεται πολύ περισσότερα, αν συνυπολογισθεί και η συντήρηση που επιβάλλεται.

Συγχαίροντας το Δ. Σ. για τη γενναία του απόφαση, σαν Επίτιμος Πρόεδρος του Εκπολιτιστικό Σωματίου «Η Πρόοδος», υποχρεούμαι να υπενθυμίσω υποσχέσεις για κλιματισμό και ξενοδοχειακό εξοπλισμό του Πνευματικού Κέντρου.

Δημ. Μελαχροinouδης

Το χειρόγραφο

Μεγάλο-Συγχαρητήριο 620 λέξεις
Συγχαρητήριο για όλους τους φίλους και τους
μαθητές-μαθήτριες και τους φίλους
και φίλες ο συνδυασμός μας ΙΩΝΙΑ-ΕΝΩΜΕΝΟΙ
ΠΑΝΤΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΘΑ ΤΟ ΑΝΑΔΕΙΞΟΥΜΕ
ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΑΛΛΑ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ
ΦΟΡΕΙΣ (ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ-ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
LIFE ΚΑΙ ΘΑ ΤΟ ΕΚΑΤΑΣΤΗΣΟΥΜΕ
ΣΕ ΝΕΑ ΚΤΙΡΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΣΤΗ ΚΑΛΙΜΑΣΙΑ
ΚΑΙ ΎΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΕΚΛΕΓΣΗ ΔΙΚΗΣ —
ΔΥΣΧΕΣ ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΜΕΛΗΜΕΝΟ ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗ-
ΝΟΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΑΠΟΛΟΓΩΣ ΤΗΣ
ΦΟΡΤΗΣ ΤΗΣ ΧΙΟΥ (Ν.Α, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ-Ι.Υ.Ε.)
ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΒΑΡΙΑ ΜΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΣΤΗ ΧΙΟΥ — ΣΤΗ ΙΩΝΙΑ
Με μεγάλη εκτίμηση
στο φίλο Γεώργιο Κολλιάρω
Κοσμάς Αβραμίδης
Χ.Ο.Φ. Δήμαρχος Ιωνίας
Δ/ντης ΥΠ.ΜΕ.

Το κείμενο

«Μπράβο - Συγχαρητήρια στο μελίσσι δημιουργίας που λέγεται Γιάννης Κολλιάρος άνθρωπος του πολιτισμού στην Ιωνία- μπροστάρη και δεσμευόμενος πως αν εκλεγεί ο συνδυασμός μας ΙΩΝΙΑ-ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΠΑΝΤΑ ΜΠΡΟΣΤΑ θα το αναδείξουμε και όχι μόνο αλλά σε συνεργασία με άλλους φορείς (Υπουργείο Πολιτισμού-σε προγράμματα Life κ. λ. π. θα το εγκαταστήσουμε σε νέα κτίρια μέσα στην Καλλιμασιά και ύστερα από συναπόφαση δική του.

Δυστυχώς το Λαογραφικό Μουσείο είναι παραμελημένο και πρέπει να αναδειχθεί και να βοηθηθεί απ' όλους τους φορείς της Χίου (Ν Α, Περιφέρεια κ.λ.π.), γιατί είναι η βαριά μας βιομηχανία στη Χίο-στην Ιωνία.

Με μεγάλη εκτίμηση
Στο φίλο Γιάννη Κολλιάρω
(υπογραφή)

Κοσμάς Αβραμίδης
Υποψ. Δήμαρχος Ιωνίας
Δ/ντης Υπ. Με.»

Ξενοδοχείο «Όλυπος» Ορφέως 37, Κομοτινή

Αγαπητοί μας

Θερμά συγχαρητήρια για τις προσπάθειες που κάνετε προς ανάδειξη της ιστορίας και τον πολιτισμό του τόπου σας. Διαβάζοντας το βιβλίο του Χριστόφορου Καστάνη, που μου έστειλε ο κύριος Ρουφάκης, «Ο Έλληνας Εξόριστος», προσπαθώ, ομολογώ να συνδέσω τις ιστορικές αφηγήσεις των προγόνων μου με τα αναγραφόμενα γεγονότα.

Η γιαγιά μου Κυρατσή κατάγονταν από τη Χίο, ήταν δε (σύμφωνα με έρευνα των ξαδέλφων μου που ζουν στην Αμερική, καθότι παιδιά των μανάδων τους που κάποτε έφυγαν από την Ελλάδα ως νύμφες, για να δουν καλύτερες μέρες), δεύτερα εξαδέλφια με τον Ιωακείμ τον Χιώτη Πατριάρχη.

Μεγάλη και πολυποίκιλη η πορεία του Ελληνικού Έθνους! Το ερώτημα που τίθεται σήμερα είναι πού θα καταλήξει ένεκα των γύρωθεν εχθρικών βλέψεων και της ανύπαρκτης ελληνικής εξωτερικής πολιτικής!

Ο παππούς μου ο Νικολής ήλθε στην Ανατολική Θράκη με την οικογένειά του εγκαταλείποντας τη γενέτειρα γη, την Ήπειρο, ένεκα των δεινών από τον Αλή Πασά, όπου βρεθήκανε με την γιαγιά μου Κυρατσή που εγκατέλειψαν τη Χίο χάριν επιβίωσης.

Εύχομαι ολόψυχα να έχετε πάντα επιτυχία στις επιδιώξεις σας. Ο κύριος Ρουφάκης είναι άνθρωπος που εκφράζει επάξια το ακριτικό νησί μας. Θεωρώ ότι ενδείκνυται η συνεργασία σας με τη «Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης του Δήμου Κομοτηνής», στην οποία προΐσταται η δραστήρια κυρία Μεντσελίδου, Δημοτική Σύμβουλος.

Ελπίζω και εύχομαι να γνωριστούμε... κάποτε. Θα χαρώ να σας φιλοξενήσω, αν αποφασίσετε να επισκεφθείτε την πόλη μας. Σας ευχαριστώ πολύ. Τις ευχές μου στον κύριο Ρουφάκη.

Με εκτίμηση
Σούλα Χρυσοστόμου

Αγαπητέ κ. Ρουφάκη,

Γνωρίζω την προσπάθειά σας και τη ΔΑΦΝΗ από τον Χρυσόστομο Γελαγώτη, με τον οποίο είμαστε «μπατσανάκια». Σας αξίζουν θερμά συγχαρητήρια. Θα ήθελα να σας προτείνω δύο τεύχη της ΔΑΦΝΗΣ να αφιερωθούν σε δύο μεγάλες μορφές της χιακής πνευματικής κληρονομιάς, τον Αδαμάντιο Κοραή και τον Νεόφυτο Βάμβα. Θα παρακαλούσα όμως οι συνεργασίες να έχουν αμιγώς επιστημονικό χαρακτήρα. Λόγω μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών μου τυγχάνει να ασχολούμαι με την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Γράψτε μου αν συμφωνείτε με την πρότασή μου για να σχεδιάσουμε τα αφιερώματα.

Με θερμές ευχές να είστε πάντα καλά

Αθανάσιος Ι. Καλαμάτας
Θεολόγος Καθηγητής
Master Ιστορίας
Υποψήφιος Διδάκτωρ ΑΠΘ
*

Χαίρετε κυρίες και κύριοι!

Αξιότιμε κύριε Ρουφάκη,

Προ ολίγου ο κύριος Νόμπελ μου έδωσε το φυλλάδιο με τίτλο: Οι Αρχαίοι Έλληνες Φιλόσοφοι στη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Εικονογραφία.

Επί τούτου είχαμε προχθές μιλήσει και με τον Δρ. Προβατάκη.

Συγχαρητήρια για την έξοχη παρουσίαση της ομιλίας του Δρ. Θεοχάρη στο Ομήρειο Πνευματικό Κέντρο Δήμου Χίου, στις 25 Οκτ. 2002. Όπως μου είπαν οι Δρ. Προβατάκης και ο κύριος Νόμπελ ίσως έχετε φωτογραφικό υλικό ώστε να μπορώ να δω καθαρότερα την σημαντική αυτή θέση και «Ιστορία»!

Συγχαρητήρια για το έργο σας, ευχαριστούμε που υπάρχουν άτομα του βεληνεκούς που καταγράφουν και αναδεικνύουν την Ιστορία, Λαογραφία και εθνικά μας θέματα σε χαλεπούς καιρούς που βάλλονται τόσο λυσσαλέα οι αρχές μας!

Δρ. Ευστράτιος Ν. Σουμπασάκης, C.E.M.

ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΥ

Του Βαγγέλη Ρουφάκη

Αντίγραφα των παρακάτω εγγράφων μας έδωσε ο κύριος Στέλιος Συριανός με την παρέμβαση του κυρίου Σταμάτη Μανέ και τα δημοσιεύουμε μετά από τις εκλογές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και... εν όψει εκλογών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 'Ν. ΧΙΟΥ

Αριθ. 11454 Αθήναι 17 Μαρτίου ώρα 9 π. μ.

—Άδριον ορκίζεται ή υπό τόν κ. Δεμερτζήν Υπηρεσιακή Κυβέρνησις.

—Είς τήν Κυβέρνησιν Δεμερτζή παραμένει ό κ. Μεταξάς ως Υπουργός τών Στρατιωτικών.

—Τό Υπουργείον τών Εσωτερικών πιθανώς θά ανατεθῆ είς τόν κ. Λογοθέτην ήδη Υπουργόν Δικαιοσύνης.

—Τά λοιπά Υπουργεία κατανέμονται ως εξής Θεοτοκάς Προνοίας, Δραγούμης Δικαιοσύνης, Μαριδάκης, Κολλυβάς Παιδείας, Παπαρηγόπουλος Ναυτικών, Ζαϊτόπουλος Αεροπορίας, Δεκάζος Εθνικής Οικονομίας.

—Εκ τών πρώην Υπουργών παραμένουν είς τά Υπουργεία των οι κ. κ. Μπενάκης, Οικονόμου και Ματζαβίνος.

Η υπό τόν κ. Δεμερτζήν Κυβέρνησις παρουσιάζομένη είς τήν Βουλήν θά ψηφισθῆ υπό τών Φιλελευθέρων, τών Ριζοσπαστικών και τών Θεοτοκικών λαμβάνουσα τρίμηνον εξουσιοδότησιν.

ΑΝΑΣΤ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

ΓΕΩΡΓ. ΘΕΟΤΟΚΑΣ

ΔΗΜ. ΛΑΙΜΟΣ

ΔΗΜ. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ

ΧΙΟΣ τῆ 25 Ὀκτωβρίου 1920.-

Κύριον ΣΤΑΜΑΤΙΟΝ Γ. ΤΕΙΛΙΑΚΟΝ

ΑΡΜΟΛΙΑ

Κύριε,

Τῆ συστάσει τῶν κοινῶν φίλων κ.κ. Νικολάου Δ. Καρδασιλάρη καί Ισιδώρου Στεφανιάκη, ἔρχομαι διὰ τῆς παρουσίας νά σας παρακαλέσω ὅπως μοί φανῆτε χρήσιμος εἰς τὰς προσεχέας Βουλευτικές ἐκλογάς, ἵνα μέ τιμῆσθε τόσον ὑπερῶς ὅσον καί οἱ φίλοι σας διὰ λευκῆ ψήφου, καί θέλετε μέ ὑποχρεώσαι ἀπειρώς.-

Ἐπίσης ὅταν τύχη νά καταβῆτε εἰς τήν χώραν, νά περάσθε ἀπό τό Γραφεῖον τῶν κ. Καρδασιλάρη, διὰ νά γνωρισθῆτεν καί προσωπικῶς.-

Μετ'εὐχαριστιῶν καί τιμῆς,

ΔΗΛΩΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΜΠΟΛΙΤΑΣ ΜΟΥ

Ἐχων πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας θά ἀναλάβω καί ἀισθανόμενος ἑαυτὸν ἱκανὸν νά τὰς ἐκπληρώσω κατέρχομαι εἰς τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα τῆς 7ης Νοεμβρίου ὡς ὑποψήφιος τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων καί εἰς τὸν ἐπίσημον αὐτοῦ ὑπὸ τὸν ὑποναύαρχον κ. Ἀνδρεάδην συνδιασμόν.

Ἐχων τὴν πεποίθησιν ἔτι οἱ συμπολίται μου θά μέ τιμῆσουν διὰ τῆς ψήφου των, ἐν μόνον ὑποσχόμενος, ὅτι θά καταβάλω πᾶσαν προσπάθειαν νά φανῶ ἄξιος τῆς τιμῆς αὐτῆς.

Χίος 4 Νοεμβρίου 1926

Μετὰ τιμῆς

Γ. ΘΕΟΤΟΚΑΣ

Νέα Υόρκη Γενάρης 1993

Μετά την μεγάλη διαδήλωση στην Ουάσιγκτον των ΗΠΑ, στις 31 του Μάη 1992 για το «Μακεδονικό», ακολούθησε συγκέντρωση διαμαρτυρίας έξω από το κτήριο των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη, στις 16 του Γενάρη 1993 για τον ίδιο λόγο.

Η αστυνομία της Νέας Υόρκης που μας «μάντρωσε» σε διπλανούς δρόμους, καθώς και το αεροπλάνο των Σκοπιανών που γύρναγε πάνω από την πόλη τραβώντας πίσω του ένα τεράστιο πανό με ανθελληνικά συνθήματα, μας εξόργισαν και έδωσαν περισσότερο παλμό στην συγκέντρωση. Οι Έλληνες του Καναδά έδωσαν κι αυτοί δυναμικό παρών κι ας χρειάστηκε να ταξιδέψουν νύκτα για να `ναι νωρίς εκεί που τους καλούσε το καθήκον.

Ανάμεσά τους η Ιουλία (Julia) που από την πρώτη στιγμή τράβηξε την προσοχή μου. Κατάκοπη απ' το ξενύχτι και το ταξίδι, βραχνή απ' τις φωνές, κατακόκκινη απ' την ένταση, δεν το `βαζε κάτω. Κράταγε στα χέρια της τα τελευταία χαρτιά-ντοκουμέντα και τα `δειχνε σε όλους, μια που τα αντίγραφα που είχε κουβαλήσει μαζί της, τα `χε μοιράσει όλα. Την πλησί-ασα. Στα μάτια της είδα τις Ελληνίδες, τις Ηρωίδες όλων των εποχών. Μίλησα για λίγο μαζί της, ζήτησα αντίγραφο από τα χαρτιά που κρατούσε, αλλά με λύπη μου είπε ότι είχε ένα μόνο αντίγραφο απ' το καθένα, μπορούσε όμως να μου στείλει από τον Καναδά, μόλις θα επέστρεφε. Της έδωσα την κάρτα μου και αφού είπαμε ακόμα λίγα λόγια, χωρίσαμε συνεχίζοντας τον αγώνα της ημέρας, καθένας με την δική του ομάδα.

Σε λίγες μέρες πήρα ένα φάκελο γεμάτο με τα χαρτιά που είχα ζητήσει, πολλά άλλα και το γράμμα που ακολουθεί σε Ελληνικά... εξωτερικού.

«18 Ιανουαρίου 1993

Με Ελληνικό παλμό σας καλημερίζω και σας υπενθυμίζω ότι η Μακεδονία είναι οι μεγάλοι κτύποι της καρδιάς της Ελλάδος.

Με τον τρόπο που σας γνώρισα και στον τόπο

που έγινε και γιατί γνωριστήκαμε, είναι για μένα μια ζωή δεύτερη που μετράει πατριωτικά. Χαίρομαι που υπάρχουν ακόμα σπίθες κάτω από ξενιτεμένες στάχτες που στο φύσημα του Ελληνικού Καθήκοντος, φουντώνουν και ξεπερνούν τα σύνορα που ζουν (πρέπει να κρατηθούμε ακέραιοι στην παράδοση και σωστοί στην μεταβίβαση των ιδανικών) τουλάχιστον εσείς που έχετε παιδιά (δεν ήξερε ότι κι εγώ δεν έχω οικογένεια), να προσπαθήσετε το κερύ της δοξασμένης Ελλάδας να το έχετε πάντα αναμμένο.

Εγώ, που δεν έχω οικογένεια, προσπαθώ με την ικανότητα που έχω, να αφήνω στο χαρτί γραμμένα αυτά που πρέπει να διαβάζουν τα παιδιά τα δικά μας, των Ελλήνων.

Λίγα από τα πρόσφατα που έγραψα για τα συλλαλητήρια της Νέας Υόρκης θα σου στείλω και αυτά που σου υποσχέθηκα.

Είμαι παθολογικά δεμένη με τα Εθνικά θέματα και αν χρειαστεί θα πάω να πολεμήσω και να ταφώ σε Ελληνικό έδαφος και όχι εδώ που ζω στον Καναδά που ποτέ δεν τον αγάπησα, όμως τον σεβάστηκα πολύ.

Έγραψα με πατριωτικό πάθος για τον τόπο που γεννήθηκα, έμαθα τα πρώτα γράμματα και

άκουσα το πρώτο θρησκευτικό κήρυγμα, τη μητέρα Ελλάδα.

Πόντια η ρίζα μου. Από την κοιλάδα του Πόντου είναι οι γονείς μου που ήρθανε το 1922-23.

Καλή τύχη.

Ιουλία (Julia επώνυμο-διεύθυνση)

Από (τόπος γέννησης)

Φλωρίνης

Toronto, Canada

*

Προσωπικοί λόγοι δεν μου επέτρεψαν να επικοινωνήσω άμεσα μαζί της. Όταν γύρισα στην πατρίδα (1995), τακτοποίησα τις δουλειές μου και δοκίμασα να το κάνω έστω και καθυστερημένα. Μέχρι σήμερα δεν το έχω καταφέρει! Θεώρησα λοιπόν χρέος μου να γράψω λίγες γραμμές μετά από πολλά χρόνια...

Βαγγέλης Ρουφάκης

«...Πρίν αναγνωρίσετε τα Σκόπια με το ελληνικό όνομα της Μακεδονίας πρέπει να μας σκοτώσετε ΟΛΟΥΣ -15 εκατομμύρια Έλληνες...»

**Το μήνυμα θα δώσουμε στα Ηνωμένα Έθνη
το Σάββατο 16 Ιανουαρίου στις 1 μ.μ.**

ΜΗ ΛΕΙΨΕΙ ΚΑΝΕΙΣ

Για περισσότερες πληροφορίες τηλε: (718) 204-6500

Ένα από τα φυλλάδια της συγκέντρωσης

Η θάλασσα κι ο ουρανός έχουν το ίδιο χρώμα
η Σκούνα και ο Λιβανός θα μπουν στο ίδιο χρώμα
Στέλιος η... «Σκούνα»

Παροιμιών το Ανάγνωσμα

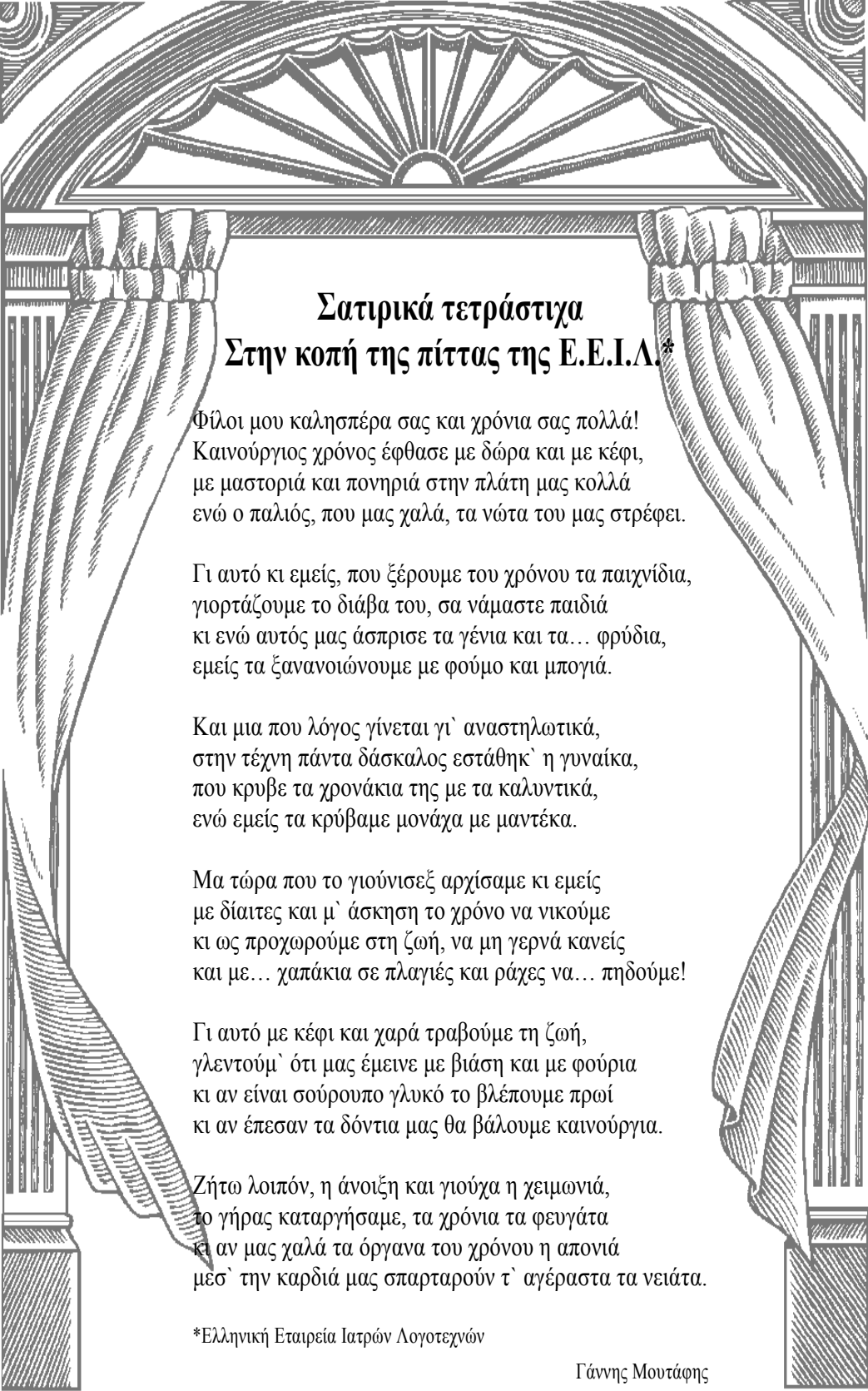
Μίλησε το ξίδι κι είπε:
Είμαι κρασί αδικημένο.
Ο πόλεμος αρνήθηκε τ' όνομά του.
Σκοτώνω, λέει, για να ζήσεις.
Η κάμπια συσταίνεται
στα λουλούδια πεταλούδα,
ο σκούληκας ταπεινόφρονας,
η κακία καλοσύνη αδικημένη,
ο διάβολος παρεξηγημένος άγγελος.
Θεέ μου, πόσο αθώο κατάντησε το έγκλημα!
Πόσο λευκό το μαύρο!
Πόσο όμορφη η ασκήμια!
Πόσο κωμωδία η τραγωδία μας!

«Ανθρώπινα»

Γιώργης Κρόκος

Περιεχόμενα

Υποταγή	Χρυσοστόμου Γελαγώτη	2
Άλλες πάλι φορές	Ζαννή Γ. Καρίβαλη	2
Εις αυτό το νέον έτος...	Βαγγέλη Ρουφάκη	3
Τα Κάλαντα και ο «Άγιος Βασίλης» στις Οινούσες	Βαγγέλη Ρουφάκη	4
Πέτρος Ι. Μαρτάκης και Χιώτικα Αφηγήματα	Βαγγέλη Ρουφάκη	5
Στο μαγικό Δήμο Σταυρούπολης Ξάνθης	Βαγγέλη Ρουφάκη	6
Αθηνά Λυμπέρη-Κράκαρη	Ευαγγελίας Παπαζή	10
Μοιρολόι	Http://niata0.tripod.com/kefalaio1	11
Ο Νίκος Ζορμπάς ξαναγύρισε στη γενέτειρα	Βαγγέλη Ρουφάκη	11
Το γέλιο και το χαμόγελο	Ιάσωνος Ευαγγέλου	12
Γη, μάνα τ' ανθρώπου	Ευαγγελίας Παπαζή	13
Ημερολόγιο 2007	Φωτογραφίες Βαγγέλη Ρουφάκη	14
Βάζουνε ζάχαρη στους κουραμπιέδες;	Γ. Μ. Φράγκος	16
Μαρώνεια, μια χιώτικη αποικία στη Θράκη	Http://www.culture.gr/2/21/211/ ...	18
Πως σώθηκε το κάστρο της Χίου	Δ. Μελαχροινούδη-Βιβλ. Κοραή	19
Ιάσων Ευαγγέλου ο Ιατροφιλόσοφος	Βαγγέλη Ρουφάκη	21
«Κύκνειον άσμα» του Κοσμά	Δημ. Μελαχροινούδη	22
Γράμματα από τους αναγνώστες μας		23
Το Αρχείο μου	Βαγγέλη Ρουφάκη	24
Νέα Υόρκη Γενάρης 1993	Βαγγέλη Ρουφάκη	25
Στέλιος «η... Σκούνα» και το γνωστό ποίημα		26
Παροιμιών το Ανάγνωσμα	Γιώργη Κρόκου	26
Περιεχόμενα		26
Σατιρικά τετράστιχα στην κοπή της πίττας της Ε.Ε.Ι.Α.	Γιάννη Μουτάφη	27

Σατιρικά τετράστιχα Στην κοπή της πίττας της Ε.Ε.Ι.Λ.*

Φίλοι μου καλησπέρα σας και χρόνια σας πολλά!
Καινούργιος χρόνος έφθασε με δώρα και με κέφι,
με μαστοριά και πονηριά στην πλάτη μας κολλά
ενώ ο παλιός, που μας χαλά, τα νώτα του μας στρέφει.

Γι αυτό κι εμείς, που ξέρουμε του χρόνου τα παιχνίδια,
γιορτάζουμε το διάβα του, σα νάμαστε παιδιά
κι ενώ αυτός μας άσπρισε τα γένια και τα... φρύδια,
εμείς τα ξανανοιώνουμε με φούμο και μπογιά.

Και μια που λόγος γίνεται γι' αναστηλωτικά,
στην τέχνη πάντα δάσκαλος εστάθηκ' η γυναίκα,
που κρυβε τα χρονάκια της με τα καλυντικά,
ενώ εμείς τα κρύβαμε μονάχα με μαντέκα.

Μα τώρα που το γιούνισεξ αρχίσαμε κι εμείς
με δίαιτες και μ' άσκηση το χρόνο να νικούμε
κι ως προχωρούμε στη ζωή, να μη γερνά κανείς
και με... χαπάκια σε πλαγιές και ράχες να... πηδούμε!

Γι αυτό με κέφι και χαρά τραβούμε τη ζωή,
γλεντούμ' ότι μας έμεινε με βιάση και με φούρια
κι αν είναι σούρουπο γλυκό το βλέπουμε πρωί
κι αν έπεσαν τα δόντια μας θα βάλουμε καινούργια.

Ζήτω λοιπόν, η άνοιξη και γιούχα η χειμωνιά,
το γήρας καταργήσαμε, τα χρόνια τα φευγάτα
κι αν μας χαλά τα όργανα του χρόνου η απονιά
μεσ' την καρδιά μας σπαρταρούν τ' αγέραστα τα νειάτα.

*Ελληνική Εταιρεία Ιατρών Λογοτεχνών

Γάννης Μουτάφης

Φωτογραφία Μαξ Ρεντιάνη
Αρχείο Βαγγέλη Ρουφάκη

Κάστρο Βρύσι του Πασά

Η βρύση του πασά
στην πλατεία του κάστρου της Χίου

Γκρεμίστηκε (σύμφωνα με διαφορετικές πληροφορίες) το 1937 ή 1947. Στην πρώτη περίπτωση για να εξυπηρετηθεί περίοικος, στη δεύτερη για να περνά η... καταβρεχτήρα του Δήμου (κατά την πρώτη πληροφορία ήταν η δικαιολογία για το... ρουσφέτι).